

ZAŁOŻENIA PROGRAMU OPERACYJNEGO NA LATA 2021-2027

PROGRAM	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027
KATEGORIA REGIONU	Region słabiej rozwinięty

Na potrzeby przygotowania założeń programu operacyjnego na lata 2021-2027 na obecnym etapie należy przyjąć poniższe założenia:

Alokacja programu	100% EUR	w tym 70% EFRR
		w tym 30% EFS
Koncentracja tematyczna	Cel polityki 1	21% (30% EFRR)
	Cel polityki 2	15,4% (22% EFRR)
	Cel polityki 5	11,55% (16,50% EFRR)

1. STRATEGIA WYBORU CELÓW

W kolumnie 2 **Uzasadnienie wyboru celów szczegółowych** należy zwięźle uzasadnić – w szczególności na podstawie właściwych dokumentów strategicznych krajowych lub regionalnych, dotychczasowych doświadczeń oraz analizy potrzeb – dobór celów szczegółowych planowanych interwencji, z uwzględnieniem rekomendacji wynikających z Country specific recommendations (CSR) i priorytetów inwestycyjnych dla Polski. W uzasadnieniu należy określić problemy/potrzeby, na jakie odpowiedzieć ma interwencja w danym celu i wskazać proponowane ścieżki ich rozwiązania.

W kolumnie 3 **Szacowany procentowy udział w alokacji** należy wpisać planowany udział alokacji danego celu polityki w odniesieniu do ogólnej alokacji na dany fundusz w RPO, przy czym należy założyć że EFRR stanowi 55% alokacji RPO, natomiast EFRR 45% alokacji RPO.

Szacowany procentowy udział w alokacji w przypadku celów szczegółowych powinien się także odnosić do wartości całkowitej alokacji na dany fundusz i składać się na wartość alokacji na cały cel.

Cel Szczegółowy	Uzasadnienie wyboru celów szczegółowych [do 300 słów]	Szacowany procentowy udział w alokacji danego funduszu dla RPO
Cel Polityki 1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej		21% (30% EFRR)
(i) Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Wybór obszaru kluczowego został dokonany z uwzględnieniem następujących dokumentów: Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Przedsiębiorstwa z województwa kujawsko – pomorskiego wciąż znajdują się na jednych z najniższych lokatach w skali kraju pod względem poziomu innowacyjności. Istnieje uzasadnienie wsparcia ich zapleczy badawczo – rozwojowych oraz wzmocnienia kadry badawczej. Największy postęp w kontekście poziomu innowacyjności odnotowywany jest w grupie przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych o liczbie pracujących powyżej 249 osób (potrzeba wsparcia dużych przedsiębiorstw w ramach podnoszenia ich poziomu innowacyjności i transferu technologii. Istotnym elementem jest akceleracja MŚP. Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w latach 2015–2017, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, str 4.). Dzięki programom akceleracji startupy skorzystają z możliwości rozwinięcia swoich innowacyjnych produktów, będą mogły przetestować swoje rozwiązanie z partnerami korporacyjnymi, co pozwoli w przyszłości na wprowadzenie regionu do grupy	

	<p>województw kreujących rozwiązania innowacyjne i wykazujących wysoki poziom ich wdrożeń (SOR, str. 94-95). Ponadto, z relatywnie niskiej konkurencyjności gospodarki w regionie i z stosunkowo małej zdolności do tworzenia innowacyjnych rozwiązań – potrzeba wsparcia działalności badawczej i wdrożeniowej w przedsiębiorstwach, jak i poprzez tworzenie zewnętrznych warunków wspierających rozwój innowacyjnych rozwiązań w biznesie (dostęp do infrastruktury badawczej i usług wspierających)(DSRK, str. 47). Koniecznym jest realizacja przedsięwzięć badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa lub konsorcja wspólnie z jednostkami naukowymi, w tym transfer technologii i wiedzy, wdrażanie wyników prac B+R (komercjalizacja)(SOR, str. 65). Przewiduje się również bony na innowacje dla MŚP, które przyczynią się do rozwoju innowacyjnych, nowych lub znacząco ulepszonych, wyrobów, usług, technologii produkcji lub projektów wzorniczych, zakup proinnowacyjnych usług B+R i zacieśnienie współpracy pomiędzy sektorem biznesu i nauki. Istotnym jest profesjonalizacja kadry badawczej (SIIEG, str. 57), w tym zapewnienie systemu doradztwa w zakresie zarządzania własnością intelektualną i jej ochrony. Powyższe działania pozwolą na wzmocnienie procesu dyfuzji wyników prac B+R do gospodarki.</p>	
<p>(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw i rządów</p>	<p>Wybór obszaru kluczowego został dokonany z uwzględnieniem następujących dokumentów: Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030 (str. 52), Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (str. 181), Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (koperta cyfrowa str. 63).</p> <p>Zachodzące zmiany technologiczne i cyfryzacja wpływają na przemianę przemysłu, społeczeństwa, pracy i kariery. Transformacja cyfrowa gospodarki wpływa na znaczny wzrost znaczenia technologii cyfrowych i nakładów inwestycyjnych na nowe technologie. Z uwagi na relatywnie małą zdolność mieszkańców województwa do implementacji nowoczesnych rozwiązań bazujących na technologiach informacyjnych oraz ogólnie słaby stan rozwoju technologii informacyjnych w systemie społeczno-gospodarczym województwa, jest potrzeba kontynuowania i rozszerzania rozwoju technologii cyfrowej w szczególności w obszarze: e-kultura, e-edukacja, e-zdrowie i sprawy społeczne, e-administracja oraz cyfryzacja zasobów geodezyjnych. Przewiduje się realizację projektów strategicznych, które mogą pełnić rolę wiodących projektów dla rozwoju regionu w sferze cyfrowej, jak i gospodarczej. Zastosowanie usług elektronicznych w sferze publicznej wpływa na jakość i dostępność usług świadczonych dla obywateli. Zapewnia powszechny, otwarty dostęp w postaci cyfrowej do zasobów będących w posiadaniu instytucji publicznych (w tym digitalizację, cyfrowe udostępnianie zasobów nauki, kultury). Otwarte reguły dostępności informacji sektora publicznego wpłyną na wzrost kapitału społecznego, intelektualnego, kulturowego jak również na poprawę poziomu umiejętności ludności w zakresie wykorzystania technologii informacyjnych. Istotnym jest w ramach tegoż obszaru kluczowego wdrażanie na masową skalę wszelkich rozwiązań bazujących na technologiach informacyjnych oraz szczególne wsparcie dla podmiotów gospodarczych działających w sektorze wytwarzania i wdrożenia rozwiązań IT, jak również implementacja wysokospecjalistycznych rozwiązań cyfrowych, w tym wsparcia dla rozwoju handlu internetowego oraz przedsiębiorstw wdrażających wysoko specjalistyczne rozwiązania cyfrowe. Potencjalne obszary wsparcia to: e-usługi, internet rzeczy, sztuczna inteligencja, big data, cyberbezpieczeństwo, cyfryzacja przemysłu czy inwestycje w zakresie umiejętności</p>	

	cyfrowych.	
(iii) Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	<p>Według Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) wyzwaniem dla województwa kujawsko-pomorskiego jest „wykorzystanie potencjału rozwojowego dla zwiększenia konkurencyjności gospodarki i jednocześnie zapewnienie warunków dla trwałego i zrównoważonego rozwoju. Działania w tym obszarze będą dotyczyły wzmocnienia proaktywnej polityki innowacyjnej poprzez doskonalenie płaszczyzny współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a otoczeniem wsparcia innowacji w ramach krajowych i regionalnych systemów innowacji; tworzenia przyjaznych warunków dla rozwoju przedsięwzięć gospodarczych (m.in. infrastruktura techniczna i społeczna, okołobiznesowa) oraz zapewnienie efektywnego systemu finansowania przedsięwzięć rozwojowych w regionach”. (Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030 r.-str. 13).</p> <p>Zwiększenie potencjału we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań jest możliwe poprzez inwestycje produkcyjne, sprzęt, oprogramowanie, transfer wiedzy i wykorzystywanie zaawansowanych technologii, przyciągnięcie innowatorów o dużym potencjale. Istotnym jest tworzenie dobrej jakości usług start-up przez IOB (kompleksowość i efektywność wsparcia poprzez: inkubację + mentoring + wsparcie kapitałowe). Wzrost konkurencyjności MŚP będzie możliwy poprzez bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw dzięki inwestycjom mającym na celu unowocześnienie ich oferty, skutecznej adaptacji do zmieniających się warunków zewnętrznych, sprostaniu międzynarodowej konkurencji. Należy podjąć działania służące zapewnieniu przyjaznego otoczenia biznesu poprzez wzmocnienie infrastruktury biznesowej, powiązań między badaniami, innowacjami i przemysłem, a także poprzez dalszy rozwój instrumentów finansowych oraz lepsze ich ukierunkowanie do poszczególnych etapów cyklu innowacji. Ważnym jest zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw poprzez implementację innowacji produktowych/usługowych, wdrażanie prac B+R i zwiększenie zastosowania innowacyjnych rozwiązań w firmie. Wsparcie ukierunkowane będzie na umiędzynarodowienie przedsiębiorstw w związku z postępującym procesem globalizacji. Dla wzrostu konkurencyjności sektora MŚP ważnym jest tworzenie korzystnych warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw, np. tworzenie nowej i rozwój istniejącej infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego oraz przygotowanie terenów inwestycyjnych. Istnieje możliwość wykorzystania instrumentów finansowych jako elementu umożliwiającego wielokrotne wsparcie przedsiębiorstw w ramach odnawialnej puli środków. Istotnym będzie również transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej oraz na gospodarce o obiegu zamkniętym.</p>	
(iv) Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	<p>Wybór obszaru kluczowego został dokonany z uwzględnieniem następujących dokumentów: Regionalna Strategia Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (str. 56), Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki (str. 42), Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+ (str. 48).</p> <p>Należy śledzić trendy przedsiębiorstw w rozwoju krajowych i regionalnych inteligentnych specjalizacji, jako potencjalnych kierunków rozwoju gospodarki w regionie (RIS). W tym zakresie konieczna jest analiza zachodzącej transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości w regionie. Obszar kluczowy związany jest z zapewnieniem</p>	

	<p>realizacji regionalnych inteligentnych specjalizacji. Koncentracja interwencji skupiać się będzie na podmiotach działających w obszarze inteligentnych specjalizacji. Zainwestowane środki publiczne uaktywnią potencjał nauki i badań i staną się dźwignią dla nakładów B+R ponoszonych przez sektor przedsiębiorstw. Poprzez wsparcie skierowane na powstawanie regionalnych agend badawczych i identyfikacji nowych kierunków badań naukowych i prac rozwojowych (proces przedsiębiorczego odkrywania) poprawi się jakość wyników prac badawczo-rozwojowych i ich przekształcania w sukces rynkowy. Ważnym elementem jest wspieranie działań animacyjnych na rzecz IS, w tym sieciowanie klastrów (tworzenie sieci kontaktów, współpracy, wymiany doświadczeń), jak również tworzenie platform współpracy i komunikacji IS, co pozwoli na silniejszą aktywizację środowiska i zwiększenia umiejętności na rzecz IS. Koniecznym jest również opracowanie docelowego modelu funkcjonowania proinnowacyjnych usług sieci IOB w regionie poprzez przeprowadzenie analizy możliwych modeli działania IOB i świadczenia usług specjalistycznych, doradczych czy szkoleniowych. Wypracowanie popytowego systemu zachęt dla przedsiębiorców stymulujący proces ich dalszego rozwoju i wzrostu konkurencyjności. Ponadto, dla wzrostu konkurencyjności sektora MŚP ważnym jest, aby wsparciem objąć działania zmierzające do wzrostu produktywności i wydajności pracy oraz do tworzenia powiązań sieciowych pomiędzy przedsiębiorstwami.</p>	
Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem		15,4% (22% EFRR)
(i) Promowanie działań na rzecz efektywności energetycznej	<p>Wsparcie stanowi kontynuację działań podejmowanych w RPO WK-P 2014-2020 mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania na energię w sektorach publicznym i mieszkaniowym oraz w obszarze przedsiębiorstw poprzez racjonalizację zużycia energii i ograniczenie jej strat. Poprawa efektywności energetycznej wpłynie również na obniżenie tzw. niskiej emisji, a także na poprawę sytuacji finansowej gospodarstw domowych i wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw. Kierunek działań związany ze zmniejszeniem zapotrzebowania na energię wskazany został w <i>Country Report Poland 2019</i>.</p>	
(ii) Promowanie odnawialnych źródeł energii	<p>Wzrost produkcji energii odnawialnej w małej skali jest jednym z zalecanych przez Komisję Europejską w <i>Country Report Poland 2019</i> kierunków wsparcia w perspektywie 2021-2027. Podjęcie interwencji w obszarze stanowić będzie kontynuację wsparcia realizowanego w ramach RPO WK-P 2014-2020. Efekty wsparcia przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego regionu oraz osiągnięcia skumulowanych efektów środowiskowych związanych z ograniczeniem wykorzystywania nieodnawialnych surowców energetycznych, ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych, niskiej emisji, emisji pyłów, a także dostosowaniem do zmian klimatu.</p> <p>Wybór celu szczegółowego powiązany jest również z założeniami projektu <i>Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030</i> według których udział odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii na koniec 2027 wynosić ma 19%.</p>	
(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych oraz systemów magazynowania	n/d	

poza TEN-E		
(iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe	<p>W województwie kujawsko-pomorskim obserwujemy nasilenie występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych takich jak susze, fale upałów, porywiste wiatry, a także gwałtowne opady deszczu. Szczególnie zagrożeniem dla ludności oraz gospodarki regionu jest coraz częstsze występowanie zjawiska suszy związane w głównej mierze ze zmianą struktury opadów oraz zmniejszeniem ich sumy.</p> <p>Problem występowania suszy wskazano już w <i>Strategii rozwoju województwa do roku 2020</i>, podkreślając konieczność rozbudowania kompleksowego systemu małej retencji i nawodnień, który oprócz zapewnienia odpowiednich warunków na obszarach zagrożonych deficytem wody, wyeliminuje bądź złagodzi skutki ewentualnych podtopień w okresie zwiększonych opadów, a z drugiej strony pozwoli na zapewnienie odpowiednich warunków na obszarach zagrożonych deficytem wody, szczególnie na Kujawach. Działania dostosowawcze do nadmiaru i deficytu wody oraz upowszechnienie odzyskiwania wody będą miały wpływ na poprawę bilansu wodnego województwa. Realizacja tego typu działań pośrednio przyczyni się też do zminimalizowania skutków powodzi. Tym samym wywrze nie tylko pozytywny efekt ekonomiczny dla gospodarki regionu, ale również przyczyni się do ochrony różnorodności biologicznej województwa.</p> <p>Negatywne skutki występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych, w szczególności upałów, fal ciepła i gwałtownych opadów deszczu, widoczne są coraz jaskrawiej w miastach. Dlatego też planuje się położyć duży nacisk na wsparcie działań adaptacyjnych na tych obszarach ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ekosystemowych.</p> <p>Dopełnieniem powyższych działań będą działania podejmowane w zakresie wsparcia systemu ratownictwa na poziomie lokalnym. Wzmocnienie możliwości reagowania wpłynie na poprawę bezpieczeństwa ludności regionu w sytuacji wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii.</p>	
(v) Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej	<p>W odniesieniu do obszaru gospodarki wodnej wsparcie stanowić będzie kontynuację podejmowanych dotychczas działań mających na celu poprawę jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Mimo istotnego rozwoju infrastruktury komunalnej oraz zwiększenia liczby ludności korzystającej z ulepszanego systemu oczyszczania ścieków komunalnych, konieczna jest kontynuacja interwencji w aglomeracjach, zgodnie z Krajowym programem oczyszczania ścieków komunalnych, aby wypełnić zobowiązania w zakresie jakości oczyszczania ścieków komunalnych oraz poziomu wyposażenia w infrastrukturę ściekową.</p> <p>Konieczne są również inwestycje w efektywność wykorzystania wody.</p>	
(vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	<p>Podstawę działań w zakresie racjonalnego gospodarowania odpadami na terenie województwa kujawsko-pomorskiego stanowi „Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028”, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego 29 maja 2017 r. Plan zawiera wytyczne, cele i kierunki działań dla samorządów lokalnych, podmiotów i instytucji na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, niezbędne do zapewnienia zintegrowanej gospodarki odpadami na obszarze regionu, w sposób zapewniający ochronę wszystkich elementów środowiska, z uwzględnieniem obecnych</p>	

	<p>i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych oraz uwarunkowań ekonomicznych, jak również z uwzględnieniem poziomu technicznego istniejącej infrastruktury.</p> <p>Gospodarka o obiegu zamkniętym zakłada zmniejszenie do minimum produkcji odpadów oraz ponowne wykorzystywanie, naprawę, odnawianie oraz recykling istniejących już materiałów i produktów. W celu promowania przejścia do gospodarki o obiegu zamkniętym, konieczne jest podjęcie następujących działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie recyklingu odpadów komunalnych i efektywnego gospodarowania zasobami w małych i średnich przedsiębiorstwach; - edukacja w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, podnoszenie świadomości obywateli oraz małych i średnich przedsiębiorstw w celu wywołania zmian zachowań. 	
<p>(vii) Wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, zielonej infrastruktury w szczególności w środowisku miejskim oraz redukcja emisji i zanieczyszczeń</p>	<p>Narastająca antropopresja oraz postępujące zmiany klimatu mają negatywny wpływ na stan różnorodności biologicznej w regionie. Konieczna w związku z tym jest kontynuacja działań związanych z zahamowaniem niekorzystnych przekształceń, degradacji i fragmentacji siedlisk przyrodniczych, gatunków fauny i flory. Istotny jest aspekt funkcjonowania obszarów chronionych istniejących w województwie w celu zwiększenia ich funkcjonalności. Szczególne znaczenie mają działania służące przygotowaniu ekosystemów leśnych i wodnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze będą działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem. Zamierza się podjąć działania z zakresu aktywnej ochrony przyrody, w szczególności w odniesieniu do gatunków zwierząt zmniejszających swą liczebność i narażonych na wyginięcie, oraz zwiększenia powierzchni siedlisk i odtwarzanie siedlisk nieistniejących. Niezbędnym uzupełnieniem powyższych działań będą działania z zakresu edukacji ekologicznej.</p>	
<p>(viii) Promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej</p>	<p>Podjęcie interwencji w obszarze jest odpowiedzią na rozwijające się w województwie kujawsko-pomorskim negatywne tendencje transportowe spowodowane m.in. słabą jakością, niekonkurencyjną ofertą oraz niewystarczającym znaczeniem transportu publicznego w strukturze mobilności mieszkańców. Przyczynia się to do utrwalenia się zależności mieszkańców od indywidualnego transportu samochodowego, co generuje powstawanie zjawiska kongestii, wzrost liczby wypadków, a także wzrost hałasu oraz emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń powietrza. Problemy te związane są w szczególności z rosnącą urbanizacją oraz suburbanizacją i widoczne są przede wszystkim w miastach oraz na drogach dojazdowych pomiędzy miastami i ich obszarami podmiejskimi.</p> <p>Podjęcie działań w tym obszarze jest podyktowane występującą w województwie nadmierną dominacją transportu drogowego oraz niską dostępnością transportu publicznego poza dużymi miastami.</p> <p>Ma na to wpływ wiele czynników, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja publicznego transportu zbiorowego w województwie, która nie zapewnia pożądanej spójności terytorialnej, w szczególności dla mieszkańców średnich miast, małych miejscowości i obszarów wiejskich. W tych 	

	<p>rejonach dostępność transportowa, a przede wszystkim do usług transportu autobusowego jest bardzo słaba;</p> <ul style="list-style-type: none"> - transport autobusowy w województwie charakteryzuje się znacznym niedoinwestowaniem i małą atrakcyjnością świadczonych usług w porównaniu z systemami transportu publicznego w miastach regionu; - w transporcie regionalnym autobusy, to pojazdy przestarzałe, a ich pogarszający się stan powoduje wzrost kosztów utrzymania; - występuje niedostateczna integracja różnych gałęzi transportu. <p>Niektóre ośrodki miejskiej pełnią rolę organizatora transportu publicznego w komunikacji miejskiej i podmiejskiej (na podstawie porozumień międzygminnych). W celu rozpowszechnienia tego typu powiązań na obszarze całego województwa niezbędne jest wzmocnienia powiązań wewnątrz regionalnych i utworzenie wspólnej organizacji transportu.</p> <p>Dla poprawy sytuacji planuje się podjęcie działań w różnych gałęziach transportu: autobusowym (m.in. wymiana taboru na niskoemisyjny), drogowym (m.in. budowę nowoczesnych wiat przystankowych) oraz wprowadzenie integracji różnych gałęzi transportu oraz ITS (m.in. bilet regionalny, system dynamicznej informacji pasażerskiej).</p> <p>Przewiduje się, że realizacja zaproponowanych zadań spowoduje zwiększenie wykorzystania publicznych środków transportowych w codziennych podróżach mieszkańców kosztem podróży indywidualnych – samochodem. Zakłada się, że mieszkańcy będą bardziej skłonni do odbywania podróży środkami komunikacji publicznej, ponieważ transport ten będzie bardziej konkurencyjny w stosunku do indywidualnego, przy jednoczesnym zwiększeniu jego dostępności dla mieszkańców zarówno w kwestii czasu podróży dom-cel, jak i kosztów przejazdu.</p> <p>Realizacja celu szczegółowego poprzez zmianę schematów mobilności miejskiej w kierunku mobilności bardziej zrównoważonej (większy udział transportu publicznego i niezmotoryzowanego) przyczyni się do zmniejszenia korzystania z indywidualnych środków transportu samochodowego i tym samym ograniczenia występowania negatywnych zjawisk z tym związanych.</p> <p>Celowość opisanych działań została uwzględniona w <i>Country Report Poland 2019</i>.</p>	
Cel Polityki 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych		7,7% (11% EFRR)
(i) Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	n/d	
(ii) Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T	n/d	

odpornej na zmianę klimatu		
(iii) Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej	<p>Infrastruktura drogowa Rozbudowa układu drogowego, poprawa stanu dróg i bezpieczeństwa drogowego nadal wymagają nakładów. Również potrzeba zapewnienia dobrej dostępności zewnętrznej, powiązania układu wewnętrznego z węzłami autostradowymi i drogami ekspresowymi, zapewnienia dostępności z terenu całego regionu do obydwu ośrodków stołecznych oraz dostępności do ośrodków powiatowych nie straciła na aktualności. Istniejąca potrzeba zapewnienia odpowiedniej łączności regionów i lokalnych społeczności oraz poprawa dostępności obszarów zmarginalizowanych z ważnymi ośrodkami społeczno-kulturalnymi zostanie zapewniona przez inwestycje w drogi lokalne. Efektem inwestycji będzie dalsze pomniejszanie skali marginalizacji poszczególnych części regionu oraz zwiększenie atrakcyjności ośrodków miejskich, szczególnie regionalnych i subregionalnych, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy. Realizacja CP3 będzie mieć wpływ na wzrost konkurencyjności regionu oraz zwiększenie możliwości inwestowania oraz podniesienie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego.</p> <p>Infrastruktura kolejowa Sektor transportu kolejowego pomimo wieloletnich inwestycji w infrastrukturę w dalszym ciągu zawiera luki w obszarach takich jak punktowa infrastruktura pasażerska oraz tabor kolejowy. W dużej mierze wynika to faktu inwestowania przez zarządcę infrastruktury kolejowej w szlaki torowe bez uwzględniania potrzeb transportu pasażerskiego.</p> <p>W celu zachęcenia zarządcy infrastruktury do prowadzenia działań na liniach kolejowych regionu planuje się zapewnienie środków na przygotowanie projektowej dokumentacji technicznej dla przebudowy/modernizacji linii kolejowych oraz przystanków i dworców kolejowych.</p> <p>Wspierane będą działania dotyczące punktowej infrastruktury pasażerskiej oraz zakup niskoemisyjnego taboru kolejowego.</p> <p>Planowane działania doprowadzą do podniesienia komfortu podróżowania i wpłyną na poprawę bezpieczeństwa transportu. Pozwolą również na zmianę funkcjonowania transportu publicznego poprzez zwiększenie częstotliwości kursowania co podniesie jego atrakcyjność oraz wpłynie na jego pozytywne postrzeganie.</p> <p>Wobec przedstawionej sytuacji istotne jest zapewnienie warunków dostarczenia usług transportu publicznego adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb a szczególności na obszarach peryferyjnych jak również wyrównanie różnic w dostępie do transportu publicznego w całym regionie.</p>	
Cel Polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie europejskiego filaru praw socjalnych		40,35% (20,50% EFRR, 86,67% EFS)

(i) Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój innowacji społecznych i infrastruktury	n/d	
(ii) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury	<p>Na podstawie danych (za 2017 r.) pochodzących z zasobów statystyki publicznej (Bank Danych Lokalnych, Głównego Urzędu Statystycznego) dotyczących wychowania przedszkolnego realizowanego na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w grupie dzieci 3-5 lat, biorąc pod uwagę przede wszystkim nadal niski w skali kraju poziom dostępu do tych usług (15. Pozycja - 76,0%, przy średniej dla Polski na poziomie 84,7%), wyrażony odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, pomimo korzystnych zmian zachodzących w tym zakresie, obszar całego województwa należy nadal uznać jako deficytowy i wymagający wsparcia środkami unijnymi (Wychowanie przedszkolne w województwie kujawsko-pomorskim 2018). Potrzeba kontynuowania inwestycji w infrastrukturę przedszkolną wynika również z badania pn. <i>Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach RPO WK-P 2014-2020</i>. Na terenach miejskich konieczne są i będą w nadchodzących latach (również po roku 2020) inwestycje kładące nacisk na zwiększenie jakości placówek przedszkolnych oraz jakości ich oferty edukacyjnej. W gminach wiejskich zaś nadal duże są potrzeby dotyczące tworzenia nowych miejsc w przedszkolach. Szczególnie aktualne w kolejnej perspektywie będą potrzeby dotyczące inwestycji w jakość istniejących już placówek wychowania przedszkolnego. Wnioski z tego badania wskazują również na to, że na terenie województwa kujawsko-pomorskiego nadal występuje problem niskiej adaptacyjności kształcenia zawodowego do wyzwań lokalnych rynków pracy, niedoinwestowania infrastruktury oraz niskiej jakości kształcenia zawodowego. Biorąc pod uwagę dynamikę rynków pracy, pożądaną reorientację kierunków kształcenia zawodowego, pociągającą za sobą konieczność modernizacji infrastruktury, szybki postęp technologiczny, wydaje się także, iż korzystne jest nie tylko inwestowanie w infrastrukturę poszczególnych szkół, ale także intensyfikacja wsparcia modernizacji lokalnych centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego, które mogłyby pełnić rolę miejsc kształcenia praktycznego uczniów kształcenia zawodowego. Istotnym jest również podjęcie działań ukierunkowanych na poprawę standardu infrastruktury kształcenia ogólnego (szkoły podstawowe/ponadpodstawowe). Ponadto jedna z rekomendacji przywołanego powyżej badania wskazuje również na potrzebę uwzględnienia w ramach RPO WKP 2021-2027 wsparcia w zakresie inwestycji w infrastrukturę Innowacyjnych Centrów Edukacji (np. tzw. Minikoperników), które mają być odpowiedzią na strategiczne wyzwanie poprawy konkurencyjności regionu w zakresie edukacji ogólnej.</p>	
(iii) Zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane	<p>W ostatnich latach zwiększył się znacząco odsetek dzieci korzystających z opieki żłobkowej w jednostkach, które już wcześniej taką opiekę świadczyły. Jednak tylko w 22% gmin (w 2017 roku) na terenie województwa była zapewniona opieka żłobkowa, dlatego obszar całego województwa należy uznać nadal jako deficytowy i wymagający, dopasowanej do zidentyfikowanych potrzeb, interwencji. Rekomendacje dla powstawania kolejnych żłobków/klubów dziecięcych (szczególnie w gminach tych powiatów gdzie tego typu placówki w ogóle nie</p>	

<p>działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne</p>	<p>funkcjonują) wynikają m.in. z dokumentu pn. Opieka nad dziećmi do lat 3 w województwie kujawsko-pomorskim 2018 oraz badania pn. Ocena zasobów pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2017). Potrzeba kontynuowania inwestycji w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej (np. dziennych domów pobytu, środowiskowych domów samopomocy, klubów samopomocy, mieszkań chronionych i wspomaganych, innych ośrodków świadczących usługi opiekuńcze, placówek opiekuńczo-wychowawczych) lub usług aktywnej integracji (WTZ, CIS, KIS ZAZ) wynika m.in. z doświadczeń</p> <p>w zakresie realizacji tego rodzaju inwestycji w perspektywie finansowej 2014-2020, w tym przede wszystkim wynikającego z tych doświadczeń niesłabnącego zainteresowania potencjalnych Wnioskodawców przedmiotowym obszarem wsparcia. Zasadność podejmowania dalszej interwencji w tym zakresie potwierdzają również wnioski z raportu pn. Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. W związku ze zmianami demograficznymi, starzeniem się społeczeństwa niezbędnym jest również zaplanowanie działań mających na celu poprawę dostępności wielorodzinnym budynków mieszkalnych do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami.</p>	
<p>(iv) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej</p>	<p>W województwie kujawsko-pomorskim wciąż identyfikuje się problem dysproporcji w dostępności opieki zdrowotnej, jak i niedostosowania usług medycznych do potrzeb zdrowotnych mieszkańców. Ponadto, istotnym problemem, w kontekście wyzwań wynikających z procesu starzejącego się społeczeństwa, jest niewystarczający dostęp do specjalistycznej opieki medycznej. Konsekwencją powyższego są nasilające się problemy zdrowotne mieszkańców, które przyczyniają się do przedwczesnego wypadania z rynku pracy, obniżenia produktywności siły roboczej, jak i występowania ryzyka socjalnego dotyczącego niezdolności do pracy, prowadzącego do ubożenia społeczeństwa i wykluczenia społecznego.</p> <p>Wobec powyższego istotnym jest zapewnienie warunków dostarczenia usług zdrowotnych adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb, poprzez poprawę funkcjonowania i utworzenie nowych placówek medycznych, poprawę poziomu świadczonych usług, jak i wyrównanie różnic w dostępie do świadczeń w całym regionie, zwłaszcza w ramach zdefiniowanych deficytów infrastruktury i sprzętu medycznego. Co więcej, niezbędne jest uwzględnienie działań, które pozwolą integrować w jednym projekcie działania ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej rozumianych, jako deinstytucjonalizacja z jednoczesnym uwzględnieniem realizacji projektów przewidujących tworzenie miejsc opieki zinstytucjonalizowanej poprzez zwiększenie dostępu mieszkańców do usług w placówkach medycznych ukierunkowanych na opiekę długoterminową.</p> <p>Realizacja celu szczegółowego przyczyni się do zwiększenia dostępności do wysokiej jakości usług w obszarze ochrony zdrowia ukierunkowanych na poprawę stanu zdrowia i wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców, także w kontekście nasilającego się zjawiska starzenia się społeczeństwa. Pozwoli również na zwiększenie liczby osób aktywnych zawodowo, poprzez włączenie osób dotkniętych chorobą, skutkami wypadków, czy niepełnosprawnością.</p>	

EFS		
(i) poprawa dostępu do zatrudnienia dla wszystkich osób poszukujących pracy, zwłaszcza osób młodych i długotrwale bezrobotnych, oraz dla osób biernych zawodowo, a jednocześnie promowanie samozatrudnienia i gospodarki społecznej	<p>Interwencja w ramach CP4 (i) wpisuje się w CSR 2019, która wskazuje, iż aktywność zawodowa niektórych grup społecznych, w szczególności osób o niskich kwalifikacjach, osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, a także osób starszych, pozostaje na niskim poziomie w porównaniu z innymi państwami członkowskimi.</p> <p>W 2017 r. w województwie kujawsko-pomorskim wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15-64 lata osiągnął wartość 63,4%, co dawało 13 miejsce w kraju. W 2017 r. wskaźnik zatrudnienia w grupie 55-64 lata dla województwa kujawsko-pomorskiego osiągnął wartość 44,3% i był on o 4,0 p. proc. niższy niż w kraju i o 12,8 p. proc. niższy niż średnia dla krajów UE.</p> <p>W analizowanym okresie wskaźnik zatrudnienia kobiet wynosił dla województwa 55,6% i był jednym z najniższych w kraju.</p> <p>Nadal wyzwaniem pozostaje wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych wśród ogółu osób pozostających bez pracy. Ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrósł z 57,2% do 60,2%.</p> <p>Z BAEL wynika, że w 2017 r. w niepełnym wymiarze czasu pracy w regionie pracowało 61 tys. osób (7,1% wobec 7,3% w Polsce). W porównaniu z 2015 r. liczba osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wzrosła o 2 tys., a udział tej zbiorowości wśród pracujących zwiększył się o 0,2 p. proc.</p> <p>W ramach powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium Polski bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę w 2017 r. powiatowe urzędy pracy województwa kujawsko-pomorskiego zarejestrowały 69 115 oświadczeń. Było to o 132,8% oświadczeń więcej niż w 2015 r.</p> <p>Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych w REGON w 2017 r. wyniosła 196 tys., a w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 94, co daje regionowi 11 pozycję w kraju. W latach 2012-2017 liczba firm wzrosła w woj. kujawsko-pomorskim o 4,1%, przy średniej dynamice w kraju na poziomie 8,4%.</p> <p>Potrzeba wsparcia w obszarze ekonomii społecznej wynika z przyjętego przez Radę Ministrów „Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej”.</p>	
(ii) modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy, zmian w karierze zawodowej i mobilności	n/d	
(iii) wspieranie uczestnictwa	Interwencja w CP4 (iii) jest zgodna z kierunkami działań wskazanymi w CSR 2019: „Podjęcie działań w celu	

<p>kobiet w rynku pracy; lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym dostępu do opieki nad dziećmi; zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, w którym przeciwdziała się czynnikom ryzyka dla zdrowia; dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz aktywnego i zdrowego starzenia się</p>	<p>zwiększenia uczestnictwa w rynku pracy, w tym przez poprawę dostępu do opieki nad dziećmi i do opieki długoterminowej, oraz w celu likwidacji utrzymujących się przeszkód dla bardziej trwałych form zatrudnienia. Wspieranie wysokiej jakości edukacji i rozwijanie umiejętności odpowiadających potrzebom rynku pracy, zwłaszcza poprzez kształcenie dorosłych”. Wzrósł udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych z 54,1% w 2012 r. do 59,9% w 2017 r. Wśród nich duży udział stanowią kobiety, które nie wróciły do pracy po urodzeniu dziecka – ich udział wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych kobiet wzrósł z 24,4% w 2013 r. do 35,5% w 2017 r. Zachęty do podjęcia pracy są niewystarczające. Świadczenie wychowawcze ograniczyło wprawdzie ubóstwo i nierówności, ale wywarło niekorzystny wpływ na aktywność zawodową rodziców, głównie kobiet, ze względu na wysokość tego świadczenia i kryteria jego przyznawania. Wskaźnik uczestnictwa dzieci w opiece instytucjonalnej pozostaje jednym z najniższych w UE.</p> <p>Jak wynika z CSR 2019 czynnikiem, który ma decydujący wpływ na perspektywy wzrostu gospodarczego Polski, jest dobry system kształcenia i szkolenia przez całe życie. Wyposażenie pracowników w kompetencje niezbędne do znalezienia zatrudnienia na szybko zmieniającym się rynku pracy ma kluczowe znaczenie dla zwiększenia zarówno aktywności zawodowej ludności, jak i zdolności gospodarki do innowacji. Wskaźnik uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu i szkoleniu jest znacznie niższy od średniej UE, a przedsiębiorstwa nie wykorzystują w dostatecznym stopniu szkoleń zawodowych.</p> <p>Zgodnie z Diagnozą Społeczną 2015 z przyczyn zdrowotnych z pracy w województwie zrezygnowało 14,2% osób, co stanowi wzrost o 1,3 p. p. W województwie liczba orzeczeń ustalających procentowy uszczerbek na zdrowiu wyniosła 525 na 100 tys. pracujących w 2017 roku i była wyższa niż średnio w kraju (491).</p> <p>Dezaktywizacja osób nie tylko z kwestii zdrowotnych, jednak kwestia wydłużenia okresu dobrego stanu zdrowia i aktywności zawodowej będzie coraz istotniejsza.</p>	
<p>(iii bis) promowanie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian oraz aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze przystosowanego środowiska pracy, w którym przeciwdziała się czynnikom ryzyka dla zdrowia</p>	<p>n/d</p>	
<p>(iv) poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia i szkolenia w celu wspierania nabywania kompetencji</p>	<p>n/d</p>	

kluczowych, w tym umiejętności cyfrowych		
(v) wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, sprzyjających włączeniu społecznemu, na równych zasadach dla wszystkich, zwłaszcza grup defaworyzowanych, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich	<p>Analiza wykształcenia mieszkańców woj. kujawsko-pomorskiego w roku 2017 wskazuje, iż społeczeństwo charakteryzuje się niskim poziomem wykształcenia. Mieszkańcy z wykształceniem wyższym stanowią jedynie 19,2% mieszkańców regionu (wg. BAEL 2018, GUS). Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowią najliczniejszą grupę mieszkańców regionu (28,6%). Drugą najliczniejszą grupą to osoby z wykształceniem policealnym oraz średnie zawodowe (22,9% osób). Trzecią najliczniejszą grupą są osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niższym (19,7% osób) a osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym stanowiły 9,6% mieszkańców regionu. Z danych zawartych w Analizie sytuacji społecznoekonomicznej województwa kujawsko-pomorskiego w obszarach oddziaływania EFS w latach 2015, 2017 wynika, iż liczba miejsc wychowania przedszkolnego (dla dzieci powyżej 3 roku życia) i kształtowała się korzystniej niż w przypadku opieki nad dziećmi do lat 3. Skala zmian w dostępie do wychowania przedszkolnego (w skali kraju i województw) wykazuje pozytywne zmiany w kierunku poprawy dostępności oraz jakości usług. Nie są one jednak wystarczające i nie zaspokajają potrzeb, co w kolejnych latach może generować duże zmiany wskaźników dostępności do tego rodzaju usług. Biorąc pod uwagę powyższe, jak również z uwagi na niewielki spadek odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w regionie w ciągu ostatnich trzech lat (-1,6 p. proc. w 2017 r. w stosunku do roku 2015), a także przewidywany wzrost liczby dzieci w wieku przedszkolnym w najbliższych latach, jak również rosnącą w ostatnich latach liczbę dzieci w wieku do 3 lat, które w najbliższej przyszłości zasilą szeregi ośrodków wychowania przedszkolnego, konieczne jest kontynuowanie działań na rzecz rozwoju bazy edukacji przedszkolnej oraz działań związanych z upowszechnieniem edukacji przedszkolnej. Realizowany w regionie system kształcenia w dalszym ciągu wymaga wsparcia na wielu płaszczyznach. Niewystarczający poziom umiejętności uniwersalnych i kompetencji kluczowych, charakteryzujący uczniów szkół kształcenia ogólnego i zawodowego, powoduje problemy w odnalezieniu się na dynamicznie zmieniającym się rynku pracy. Względnie stała liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na przestrzeni ostatnich lat (9 464 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych wraz ze specjalnymi w 2017 r., 2 967 uczniów szkół ponadgimnazjalnych wraz ze specjalnymi w 2016 r.) oraz nieznaczny wzrost ich odsetka w szkołach/placówkach oświatowych realizujących kształcenie ogólne i zawodowe (bez specjalnych) powoduje, iż w dalszym ciągu konieczne jest wspieranie tej grupy uczniów, zarówno w szkołach prowadzących kształcenie ogólne, jak również w szkołach kształcenia zawodowego. Niewystarczająca liczba doradców zawodowych dostępnych w szkołach podstawowych oraz gimnazjalnych, a także ogromne zapotrzebowanie na działania związane z doradztwem edukacyjno-zawodowym w szkołach prowadzących kształcenie ogólne powoduje, iż konieczne jest podejmowanie działań związanych z rozwojem doradztwa edukacyjno-zawodowego w tychże szkołach. W wyniku analizy liczby osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od zakończenia nauki należy zauważyć, że udział osób należących do grupy o wykształceniu zasadniczym zawodowym jest najniższy. Z tego względu zasadnym jest finansowanie działań wspierających kształcenie zawodowe w szkołach branżowych I i II stopnia. Ważne jest ciągłe inwestowanie w kształcenie zawodowe, w tym w</p>	

	<p>rozwój kwalifikacji kadry nauczycielskiej. Procentowy udział osób w wieku 25-64 lata, którzy uczestniczyli w kształceniu ustawicznym, w ludności ogółem rośnie w większym tempie niż ma to miejsce dla kraju. W 2017 r. w regionie wynosił 3,8%. Niemniej jednak uczestnictwo osób dorosłych w kształceniu ustawicznym pozostaje w dalszym ciągu na bardzo niskim poziomie, znacząco odbiegającym od średniej europejskiej (10,8% w 2016 r.). Z tego względu konieczne jest finansowanie działań związanych z nabywaniem/podnoszeniem umiejętności, kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych w tym na poziomie szkolnictwa wyższego.</p>	
<p>(vi) wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości poprawy umiejętności i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian kariery i promowanie mobilności zawodowej</p>	<p>W Analizie sytuacji społecznoekonomicznej województwa kujawsko-pomorskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2015, 2017 wskazano, iż województwo charakteryzuje się niskim poziomem uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym, znacząco odbiegającym od średniej europejskiej, konieczne jest finansowanie działań związanych z nabywaniem i podnoszeniem umiejętności, kompetencji i kwalifikacji osób dorosłych. Warto w tym miejscu zauważyć, iż udział osób dorosłych w kształceniu ustawicznym jest niski w grupie osób 25-64 lata, bez względu na ich status na rynku pracy. Z tego względu wsparciem będą objęci również osoby pracujące w wieku 30+, które podobnie jak osoby niezatrudnione w niewielkim stopniu podnoszą swoje kwalifikacje czy kompetencje. Tym samym, pomimo nieco trudniejszej (od innych grup) sytuacji osób należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy, planuje się odejście od kierowania wsparcia wyłącznie do tych grup (osoby z niepełnosprawnościami, osoby 50+ oraz osoby o niskich kwalifikacjach), umożliwiając objęcie wsparciem wszystkich osób 30+ w regionie, które chciałyby z tego wsparcia skorzystać. Tym bardziej, iż umożliwienie uczestnictwa w kształceniu ustawicznym osobom od 30 roku życia bez względu na ich status na rynku pracy, poprawi nie tylko ich aktualną sytuację na rynku pracy, ale z całą pewnością przyczyni się do częstszego podejmowania przez nie tego typu aktywności również w przyszłości. Ważne jest także zagwarantowanie stale dostępnych usług obejmujących poradnictwo edukacyjno-zawodowe na każdym etapie kariery zawodowej, jak również indywidualne diagnozowanie potrzeb i możliwości w zakresie nabywania, podnoszenia, uzupełnienia wiedzy, umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji, w tym kwalifikacji z zakresu języków obcych czy kwalifikacji lub kompetencji cyfrowych.</p>	
<p>(vii) wspieranie aktywnego włączenia społecznego, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie</p>	<p>Potrzeba realizacji działań w zakresie aktywnego włączenia społecznego mieszkańców województwa, wsparcie dzieci, młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym wynika z dotychczasowych doświadczeń realizacji wsparcia w perspektywie finansowej 2007-2013 i 2014-2020. Dostrzegane jest natomiast coraz większe wewnętrzne zróżnicowanie grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, co powoduje konieczność intensyfikacji działań integrujących, animujących oraz włączających te grupy mieszkańców w największym stopniu zagrożonych długotrwałym korzystaniem ze świadczeń pomocy społecznej w społeczność lokalną. Niezbędność kontynuowania ww. wsparcia wskazano w raporcie Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania oraz Analizy sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa kujawsko-pomorskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2015-2017.</p>	

	Wsparcie tych działań przyczynia się także do realizacji zasad i praw określonych w ramach Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.	
(viii) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie	W Analizie sytuacji społecznoekonomicznej województwa kujawsko-pomorskiego w obszarach oddziaływania Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2015, 2017 wskazano, iż w celu niwelowania występujących (i prognozowanych) deficytów na rynku pracy należy skoncentrować się również na podniesieniu jakości dostępnych zasobów pracy, w tym poprzez ukierunkowywanie wsparcia na poprawę sytuacji osób aktywnych zawodowo, które znajdują się w niekorzystnej sytuacji zawodowej oraz ich rodzin (m.in. poprzez wsparcie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych).	
(ix) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług; modernizacja systemów zabezpieczenia społecznego, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej; poprawa dostępności, efektywności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	<p>Potrzeba realizacji usług społecznych dla mieszkańców województwa, wsparcia dzieci, młodzieży i rodziny, rozwijania mieszkalnictwa wspomaganego wynika z dotychczasowych doświadczeń realizacji wsparcia w obecnej perspektywie finansowej. Niezbędność kontynuowania ww. wsparcia wskazano w raporcie Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania. Zgodnie z kierunkami wyznaczonymi przez „Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności” w interwencji będzie ujęte wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług opiekuńczych nad osobami niesamodzielnymi świadczone w lokalnej społeczności.</p> <p>Wsparcie tych działań przyczynia się także do realizacji zasad i praw określonych w ramach Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.</p> <p>Ważne obszary to deinstytucjonalizacja i kompleksowość usług społecznych i zdrowotnych wspierających samodzielne życie (zamieszkiwanie, pracę, edukację, życie kulturalne, sportowe, towarzyskie itd.) w lokalnej społeczności, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usług dla seniorów o różnym stopniu niesamodzielnosci, w tym usług które przeciwdziałają osamotnieniu osób starszych i rozwijają solidarność międzypokoleniową - usług dla osób z niepełnosprawnościami (w tym usług asystenckich, opiekuńczych, ale także usług aktywizacyjnych) - usług dla rodzin seniorów i osób z niepełnosprawnościami (w tym m.in. usług opieki wytchnieniowej) - usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi - usług dla dzieci i młodzieży z problemami emocjonalnymi i psychicznymi - usług dla rodzin, w tym: dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, ale także dla rodzin w różnych kryzysowych sytuacjach, które mogą doprowadzić do trwałego wykluczenia społecznego. 	
(x) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób	Potrzeba realizacji wsparcia dla mieszkańców województwa w tym dzieci, młodzieży i rodziny zagrożonej wykluczeniem społecznym wynika z dotychczasowych doświadczeń realizacji wsparcia w perspektywie finansowej 2007-2013 i 2014-2020. Dostrzegane jest natomiast coraz większe wewnętrzne zróżnicowanie grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, co powoduje konieczność intensyfikacji działań integrujących w tym	

najbardziej potrzebujących i dzieci	nowych form udzielanego wsparcia. Wsparcia wymaga również proces diagnozowania, tj. badania w obszarze pomocy społecznej pomimo bieżącej analizy sytuacji społeczno-ekonomicznej, takie badania oprócz wartości poznawczych, czyli stwierdzających jak jest?, nie zawsze przekładają się do praktyki, a przede wszystkim do pracy pracowników socjalnych. Z drugiej strony to pracownicy socjalni są obciążani zbieraniem danych, które potem są „obrabiane” przez różnych badaczy. Danych w pomocy społecznej jest bardzo dużo – tylko niektóre z nich się zbiera, jeszcze mniej jest wykorzystywanych. Dlatego przewiduje się na poziomie regionu badania w zakresie szeroko rozumianej pomocy i integracji społecznej w celu zdiagnozowania bieżących zmian w strukturze warunków społecznych i próbę niwelowania negatywnych skutków wykluczenia społecznego.	
(xi) przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym przy użyciu środków towarzyszących	W ostatnich trzech latach ubóstwo skrajne i pogłębiona deprivacja materialna ogółem–szczególnie rodzin wielodzietnych z dwojgiem opiekunów–znacznie się zmniejszyły. Odpowiada za to zarówno polityka rządów, w tym nowe świadczenie wychowawcze(Program Rodzina 500 plus), jak i inne czynniki, zwiększające dochody rodzin. Z niepokojem zauważalnym jest jednak to, że rodziny z jednym opiekunem nie korzystają z tych pozytywnych zmian. Ich sytuacja nie tylko nie poprawiła się, jeżeli chodzi o skrajne ubóstwo, ale nawet znacznie pogorszyła pod względem pogłębionej deprivacji materialnej. Polityka rodzinna zorientowana na eliminowanie ubóstwa skrajnego i pogłębionej deprivacji materialnej powinna być oparta na zasadzie: żadnych rodzin nie pozostawimy bez odpowiedniej pomocy, a w szczególności rodzin w najgorszej sytuacji. Polityka ta ma trzy filary: dostęp do pracy przynajmniej minimalnej jakości, odpowiednie wsparcie pieniężne rekompensujące utracone dochody ze względu na wychowanie i opiekę, oraz dostępne i odpowiedniej jakości usługi wielowymiarowego wsparcia rodziny. We wszystkich tych obszarach rząd, samorządy i społeczeństwo obywatelskie mają jeszcze wiele do zrobienia. Dlatego przewiduje się wprowadzenie koordynacji nad przedmiotowym problemem społecznym na poziomie regionalnym.	
Cel Polityki 5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych		11,55% (16,50% EFRR)
(i) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, (...na obszarach miejskich	Potrzeba realizacji celu szczegółowego wynika z zapisów następujących dokumentów: Raportu Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródkresowego w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania, w którym wykazano m.in. potrzebę doposażenia instytucji kultury, potrzebę stworzenia warunków lokalowych dla działalności lokalnych instytucji (np. biblioteki gminnej), jak również potrzebę dywersyfikacji dostępnej oferty, pozwalającej na wykształcenie świadomego odbiorcy kultury. W raporcie wykazano również duży potencjał w zakresie rozwoju turystyki, a nakłady na turystykę mogą przełożyć się na ożywienie gospodarcze poprzez zwiększenie zatrudnienia i wygenerowania nowych miejsc pracy w regionie. Szansą dla lepszego wykorzystania regionalnych potencjałów, w tym branży uzdrowiskowej, turystyki oraz energii ze źródeł odnawialnych jest realizacja projektów z zakresu wspierania endogenicznych potencjałów. Ponadto nadal aktualna pozostaje potrzeba rewitalizacji społeczno-gospodarczej obszarów miejskich, m.in. ze względu na cały czas wczesną fazę wdrażania tego procesu. W dalszym ciągu planowany pakiet interwencji będzie miał na celu zmniejszyć ubóstwo i wykluczenie społeczne, wzmocnić potencjał	

	<p>gospodarczy oraz zwiększyć aktywność społeczną na obszarach problemowych, co docelowo ożywi społecznie i gospodarczo obszary miejskie.</p> <p>Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+ - realizacja celu umożliwi kontynuację priorytetów określonych w przedmiotowym dokumencie, takich jak konkurencyjna gospodarka, modernizacja przestrzeni wsi i miast, silna metropolia i nowoczesne społeczeństwo,</p> <p>Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, która rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 – realizacja celu CP5 umożliwi realizację założeń polityki regionalnej oraz działań i zadań wskazanych w KSRR. W przedmiotowym dokumencie wykazano, iż:</p> <p>Kultura, która jest jednym z obszarów wpływających na budowanie kapitału społecznego. Centra kultury, domy i ośrodki kultury są instytucjami prowadzącymi wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną, integrują społeczność i kreują postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym danej społeczności.</p> <p>Potencjały endogeniczne – stanowią podstawę nowego podejścia terytorialnego polityki rozwoju. „Nowy paradygmat polityki rozwoju regionalnego, w większym niż dotychczas stopniu, uwzględnia lokalny kontekst dla prowadzenia działań rozwojowych. Odpowiedni wybór atutów regionalnych i lokalnych, które dadzą najlepsze możliwości rozwojowe obszarów, wpływa na kształtowanie przewagi konkurencyjnej danego terytorium. Dla polityki rozwoju oznacza to odejście od wspierania całego kraju czy regionów w jednolity sposób na rzecz większego różnicowania interwencji w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów”.</p> <p>Tworzenie wspólnej oferty turystycznej, kulturalnej i promocji makroregionu – wpływa na podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej całego makroregionu, wzmacnianie konkurencyjności regionalnych gospodarek i długofalowe pobudzenie aktywności ekonomicznej,</p> <p>Rewitalizacja stanowiąca narzędzie poprawy warunków życia, rozwoju gospodarczego i jakości środowiska na obszarach kryzysowych.</p> <p>Projekt Stanowiska RP przygotowany w związku z art. 7 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), w którym „Polska pozytywnie ocenia utrzymanie dotychczasowych instrumentów: zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), a także umożliwienie wdrażania celu 5. poprzez realizację innych instrumentów terytorialnych opracowanych przez dane państwo członkowskie”.</p> <p>Reasumując realizacja celu stanowi kontynuację działań podjętych w perspektywie finansowej 2014-2020</p>	
--	---	--

	<p>prowadzących do zmniejszenia dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym i dające szanse miastom tracącym swoje dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze.</p>	
<p>(ii) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, (...) na obszarach innych niż obszary miejskie</p>	<p>Potrzeba realizacji celu szczegółowego wynika z zapisów następujących dokumentów:</p> <p>Raportu Ewaluacja mid-term dotycząca postępu rzeczowego RPO WK-P na lata 2014-2020 dla potrzeb przeglądu śródk okresowego w tym realizacji zapisów ram i rezerwy wykonania, w którym wykazano m.in. potrzebę doposażenia instytucji kultury, potrzebę stworzenia warunków lokalowych dla działalności lokalnych instytucji (np. biblioteki gminnej), jak również potrzebę dywersyfikacji dostępnej oferty, pozwalającej na wykształcenie świadomego odbiorcy kultury. W raporcie wykazano również duży potencjał w zakresie rozwoju turystyki, a nakłady na turystykę mogą przełożyć się na ożywienie gospodarcze poprzez zwiększenie zatrudnienia i wygenerowania nowych miejsc pracy w regionie. Szansą dla lepszego wykorzystania regionalnych potencjałów, w tym branży uzdrowiskowej, turystyki oraz energii ze źródeł odnawialnych jest realizacja projektów z zakresu wspierania endogenicznych potencjałów. Ponadto nadal aktualna pozostaje potrzeba rewitalizacji społeczno-gospodarczej obszarów wiejskich, m.in. ze względu na cały czas wczesną fazę wdrażania tego procesu. W dalszym ciągu planowany pakiet interwencji będzie miał na celu zmniejszyć ubóstwo i wykluczenie społeczne, wzmocnić potencjał gospodarczy oraz zwiększyć aktywność społeczną na obszarach problemowych, co docelowo ożywi społecznie i gospodarczo obszary miejskie.</p> <p>Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020 – Plan Modernizacji 2020+ - realizacja celu umożliwi kontynuację priorytetów określonych w przedmiotowym dokumencie, takich jak konkurencyjna gospodarka, modernizacja przestrzeni wsi i miast, silna metropolia i nowoczesne społeczeństwo,</p> <p>Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, która rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 – realizacja celu CP5 umożliwi realizację założeń polityki regionalnej oraz działań i zadań wskazanych w KSRR. W przedmiotowym dokumencie wykazano, iż:</p> <p>Kultura, która jest jednym z obszarów wpływających na budowanie kapitału społecznego. Centra kultury, domy i ośrodki kultury są instytucjami prowadzącymi wielokierunkową działalność społeczno-kulturalną, integrują społeczność i kreują postawy aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym danej społeczności.</p> <p>Potencjały endogeniczne – stanowią podstawę nowego podejścia terytorialnego polityki rozwoju. „Nowy paradygmat polityki rozwoju regionalnego, w większym niż dotychczas stopniu, uwzględnia lokalny kontekst dla prowadzenia działań rozwojowych. Odpowiedni wybór atutów regionalnych i lokalnych, które dadzą najlepsze możliwości rozwojowe obszarów, wpływa na kształtowanie przewagi konkurencyjnej danego terytorium. Dla</p>	

	<p>polityki rozwoju oznacza to odejście od wspierania całego kraju czy regionów w jednolity sposób na rzecz większego różnicowania interwencji w zależności od problemów i potencjałów poszczególnych obszarów”.</p> <p>Tworzenie wspólnej oferty turystycznej, kulturalnej i promocji makroregionu – wpływa na podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej całego makroregionu, wzmacnianie konkurencyjności regionalnych gospodarek i długofalowe pobudzenie aktywności ekonomicznej,</p> <p>Rewitalizacja stanowiąca narzędzie poprawy warunków życia, rozwoju gospodarczego i jakości środowiska na obszarach kryzysowych.</p> <p>Projekt Stanowiska RP przygotowany w związku z art. 7 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), w którym „Polska pozytywnie ocenia utrzymanie dotychczasowych instrumentów: zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS), a także umożliwienie wdrażania celu 5. poprzez realizację innych instrumentów terytorialnych opracowanych przez dane państwo członkowskie”.</p> <p>Reasumując realizacja celu stanowi kontynuację działań podjętych w perspektywie finansowej 2014-2020 prowadzących do zmniejszenia dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym.</p>	
Pomoc techniczna		4% (13,33% EFS)
	Razem CP1+CP2+CP3+CP4+CP5+PT	100%

2. Wyszczególnienie działań, typów beneficjentów i kategorii interwencji

Dla każdego celu szczegółowego należy wskazać fundusz i główne typy projektów, które będą realizowane w ramach tego celu (każdy w osobnym wierszu) w latach 2021-2027, z wyszczególnieniem - w kolorze - nowych typów, które nie były do tej pory wdrażane. Dodatkowo w kolumnie „Typy projektów, które nie będą realizowane w latach 2021-2027” prosimy wskazać te typy projektów, z których z których IZ rezygnuje w nowej perspektywie. Ponadto, należy wskazać tam, gdzie to możliwe, Kody interwencji, na podstawie załącznika do projektu rozporządzenia UE na lata 2021-2027.

Cel Polityki/	Fundusz	Główne typy projektów	Główne typy	Kody
---------------	---------	-----------------------	-------------	------

Cel szczegółowy	(EFRR,EFS+,FS)	Planowane do realizacji w latach 2021-2027 (w tym nowe)	Typy projektów, które nie będą realizowane w latach 2021-2027	beneficjentów	
Cel Polityki 1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej					
(i) Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji (...)	EFRR	Infrastruktura B+R przedsiębiorstw, zakup aparatury specjalistycznej niezbędnej do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych uzupełniającej w stosunku do posiadanych zasobów , służąca realizacji agend badawczych firm		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie i duże	001, 002, 004, 005, 022, 023
	EFRR	Projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja, w tym transfer technologii (w tym zamówienia przedkomercyjne)		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie i duże, jst	001, 002, 004, 005,007, 008, 021, 022, 023
	EFRR	<i>Bony na innowacje – projekty MŚP</i> obejmujące dofinansowanie wyświadczenia przez jednostkę badawczą usługi proinnowacyjnej, przyczyniającej się do rozwoju innowacyjnych, nowych lub znacząco ulepszonych, wyrobów, usług, technologii produkcji lub projektów wzorniczych		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie	007, 008, 022, 023
	EFRR	Proinnowacyjne usługi świadczone przez IOB dla MŚP – projekty firm w zakresie opracowania i wdrożenia innowacji produktowych i procesowych o charakterze technologicznym, doradztwa w zarządzaniu własnością intelektualną, świadczone przez akredytowane IOB, w tym ochrona własności przemysłowej		Instytucje otoczenia biznesu, ośrodki innowacyjności, jst	017, 019

	EFRR	Wsparcie działań B+R poprzez akcelerację		Instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie i duże	007, 008, 014, 015, 017, 018, 022, 023,
	EFRR		Publiczna infrastruktura na rzecz badań i innowacji	Jednostki naukowe, konsorcja jednostek naukowych, uczelnie, konsorcja uczelniane, konsorcja jednostek naukowych i przedsiębiorstw, konsorcja uczelni (w tym spółek uczelni (w tym spółek celowych) i przedsiębiorstw	003
(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji (...)	EFRR	Rozwój systemu usług w zakresie e-kultury		Instytucje kultury, jst, przedsiębiorstwa	011
	EFRR	Platformy i rozwój e-usług publicznych		Samorząd województwa, partnerstwo w obrębie samorządu lokalnego	011
	EFRR	Rozwój systemu usług w zakresie e-edukacji		Jst, przedsiębiorstwa, NGO	011, 012
	EFRR	Rozwój systemu usług w zakresie e-zdrowia		Jst, przedsiębiorstwa, szpitale	013
	EFRR	Cyfryzacja zasobów geodezyjnych		jst	011
	EFRR	Rozwój produktów i usług opartych na TIK/ systemach ERP w przedsiębiorstwach/ aplikacjach webowych i systemach sprzedażowych		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie	015, 010, 017, 020
(iii) Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności	EFRR	Wsparcie dla nowopowstałych firm - (np. platformy)		Instytucje Otoczenia Biznesu, jst, przedsiębiorstwa	017, 018, 020

MŚP (...)					
	EFRR	Inkubatory przedsiębiorczości, rozwój ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką		Instytucje Otoczenia Biznesu, jst	014, 017, 018
	EFRR	Tereny inwestycyjne/ infrastruktura biznesowa		jst, Instytucje Otoczenia Biznesu	014
	EFRR	Wzmocnienie konkurencyjności, wdrażanie innowacji, wdrożenia prac B+R przez MŚP (bez poprzedzającego etapu prac B+R lub stanowiące kontynuację wcześniej przeprowadzonych prac B+R),		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie i duże, akademickie typu spin-off, spin-out	018, 020
	EFRR	Wsparcie promocji i internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw w tym eksportu towarów zaawansowanych technologicznie		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie i duże	015, 017, 020
	EFRR	Promocja gospodarki regionalnej		JST, IOB, MŚP	015
	EFRR	Seed capital		Instytucje otoczenia biznesu, instytucje finansowe, przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie	018
	EFRR	Wsparcie w zakresie tworzenia i rozwoju innowacyjnych modeli biznesowych MŚP jako sposobów prowadzenia działalności gospodarczej wraz z wdrożeniem		Przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie	015, 017, 020
(iv) Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji (...)	EFRR	Wsparcie powstawania regionalnych agend badawczych		Uczelnie, jednostki naukowe, instytuty badawcze	016
	EFRR	Identyfikacja nowych kierunków badań naukowych i prac rozwojowych w ramach przedsiębiorczego odkrywania		samorząd województwa Uczelnie, jednostki naukowe, instytuty	008, 009, 021, 016

		oraz identyfikacja inteligentnych specjalizacji (RIS)		badawcze, przedsiębiorstwa,	
	EFRR	Sieciowanie w ramach RIS		Instytucje Otoczenia Biznesu, samorząd województwa, przedsiębiorstwa	019
	EFRR	Doradztwo dla MŚP świadczone w modelu popytowym. Profesjonalizacja IOB, klastrów		Instytucje Otoczenia Biznesu, przedsiębiorstwa	017, 019
Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem					
(i) Promowanie działań na rzecz efektywności energetycznej	EFRR	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem	Budowa, przebudowa instalacji służących/na służące do produkcji biokomponentów i biopaliw drugiej lub trzeciej generacji (a także najnowszej dostępnej)	jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe	026
	EFRR	Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z elementami instalacji grzewczej i źródłami ciepła wraz z audytem		jst, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia budownictwa społecznego, organizacje pozarządowe	025
	EFRR	Wymiana/modernizacja nieefektywnych źródeł ciepła u odbiorców indywidualnych		jst, organizacje pozarządowe	048
	EFRR	<i>Efektywne sieci ciepłownicze (budowa i modernizacja) – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		jst, przedsiębiorstwa	034

		<i>Ciepłownie lokalne – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		jst, przedsiębiorstwa, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego, organizacje pozarządowe	048
	EFRR	Projekty w zakresie efektywności energetycznej w MŚP (np. ograniczenie energochłonności, wymiana oświetlenia na ledowe, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła, obiegi zamknięte) wraz z audytem		przedsiębiorstwa mikro, małe, średnie	024
(ii) Promowanie odnawialnych źródeł energii	EFRR	Rozwój małych instalacji OZE (jednostki wraz z przyłączeniem do sieci)		przedsiębiorstwa, jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego, organizacje pozarządowe	029, 030, 032
	EFRR	Projekty z zakresu energii rozproszonej (np. klastry energetyczne, mikroinstalacje w budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej)		jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe	029, 030, 032
	EFRR	<i>Projekty z zakresu realizacji instalacji OZE na potrzeby własne w</i>		przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa	029, 030, 032

		<i>przedsiębiorstwach – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		komunalne	
(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych (...) poza TEN-E			Budowa, przebudowa sieci elektroenergetycznych (niskiego i średniego napięcia poniżej 110 kV) w zakresie niezbędnym do właściwego funkcjonowania przyłącza, dedykowanych przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii z OZE do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE)		
(iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu (...)	EFRR	Projekty w zakresie małej retencji realizowane na obszarze województwa	Działania informacyjno-edukacyjne skierowane do osób dotkniętych ryzykiem powodzi	jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, państwowe osoby prawne, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, OSP (tylko w KSRG), WOPRy	035, 036, 037, 040, 050
	EFRR	Inwestycje mające na celu ochronę przed powodzią, w tym zabezpieczenie obiektów już istniejących			
	EFRR	Rozwój systemów zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze województwa z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań (jako uzupełniający element wsparcia)			
	EFRR	Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych			
	EFRR	<i>Adaptacja do zmian klimatu w miastach, w tym m.in.: gospodarowanie wodami odpadowymi, zwiększanie powierzchni terenów zielonych, nasadzenia drzew – po raz pierwszy planowany do realizacji</i>			

		<i>w latach 2021-2027</i>			
	EFRR	<i>Edukacja w zakresie kwestii klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>			
(v) Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej	EFRR	Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (oczyszczalnie i sieci) w ramach KPOŚK		jst, przedsiębiorstwa	041
	EFRR	<i>Indywidualne systemy oczyszczania ścieków poza KPOŚK - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>			041
	EFRR	Budowa instalacji odwadniania i kompostowania osadów ściekowych na oczyszczalniach ścieków			041
	EFRR	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)		jst, przedsiębiorstwa	039
(vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	EFRR	Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (RIPOK, PSZOK, ZZO, kompostownie, sortownie, recykling, selektywna zbiórka)		jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa	042, 043
	EFRR	<i>Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów w procesach produkcyjnych -</i>		jst, organy administracji rządowej,	044, 047

		ekoinnowacje i zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej (np. programy czystszej produkcji, Ecolabel, zielona przedsiębiorczość, technologie bezodpadowe) - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa	
	EFRR	Projekty edukacyjne i informacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów		jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa	045
(vii) Wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, zielonej infrastruktury (...)	EFRR	Przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody	Tworzenie planów ochrony dla obszarów chronionych	jst, organy administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, państwowe osoby prawne, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe	049, 050
	EFRR	Projekty w zakresie zwalczania gatunków inwazyjnych obcych	Budowa i rozbudowa ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej		
	EFRR	Działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (obszarach chronionych z tytułu ustawy o ochronie przyrody)	Działania w ramach zielonej infrastruktury, jako nośnika usług ekosystemowych		
	EFRR	Modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej	Tworzenie i rozwój centrów ochrony różnorodności biologicznej, w tym na obszarach miejskich (np. parki miejskie, ogrody botaniczne)		

	EFRR	Działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu jako element projektu inwestycyjnego	Tworzenie, odnawianie szlaków przyrodniczych i ścieżek edukacyjnych.		
(viii) Promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej	EFRR	Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego		przedsiębiorstwa, jst, zarządcy infrastruktury transportowej, służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego inne jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	073, 074, 075, 076, 077
	EFRR	Działania informacyjno-promocyjne (wyłącznie jako część powyższych projektów)			
	EFRR	<i>Infrastruktura paliw alternatywnych. - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>			
	EFRR	<i>Rozwój i poprawa zrównoważonej mobilności na szczeblu regionalnym i lokalnym, w tym m.in. zakup taboru autobusowego, system „biletu regionalnego”, rozwój infrastruktury przystankowej, działania z zakresu integracji rodzajów transportu - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>			
Cel Polityki 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych					

(i) Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych		n/d			
(ii) Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T (...)		n/d			
(iii) Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności (...)na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej	EFRR	Budowa/ przebudowa/ modernizacja sieci dróg wojewódzkich z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą przeznaczoną specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego drogi wojewódzkiej.		przedsiębiorstwa, jst, zarządcy infrastruktury transportowej, służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego, inne jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	059, 062
		Budowa/ przebudowa/ modernizacja sieci dróg niższych kategorii stanowiących brakujące połączenia do sieci TEN-T, portów lotniczych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych i terenów inwestycyjnych z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej drogi oraz infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego drogi.			

		Budowa/ przebudowa/ modernizacja obwodnic miast przyczyniających się do zmniejszenia ruchu samochodowego w centrach miast z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej obwodnicy oraz infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego obwodnicy.			
	EFRR	Wsparcie inwestycji punktowych przeznaczonych do obsługi transportu pasażerskiego (np. przystanki, wiaty, kładki dla pieszych oraz inne obiekty inżynieryjne) uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami i dysfunkcjami		jst, podmioty zarządzające infrastrukturą kolejową (w tym dworcową), partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	
	EFRR	Zakup taboru kolejowego służącego przewozom pasażerskim			
	EFRR	Projekty polegające tylko na przygotowaniu dokumentacji przedprojektowej i technicznej dla projektów kolejowych			
Cel Polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie europejskiego filaru praw socjalnych					
(i) Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia (...)		n/d			
(ii) Poprawa dostępu do	EFRR	1. Inwestycje w infrastrukturę		jst, kościoły, związki wyznaniowe, organizacje	085

wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu (...)		<p>przedszkolną</p> <p>Budowa, przebudowa, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej) wraz z niezbędnym wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość świadczonych usług.</p>		<p>pozarządowe, przedsiębiorstwa, osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi przedszkola lub inne formy edukacji przedszkolnej</p>	
	EFRR	<p>2. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną szkół podstawowych, ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne, a także Innowacyjnych Centrów Edukacji (np. tzw. Minikoperników).</p> <p>Budowa, przebudowa, remont infrastruktury dydaktycznej, w tym obiektów służących wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów i/lub wyposażenie w nowoczesny sprzęt ICT i materiały dydaktyczne dla pracowni w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne, a także Innowacyjnych Centrów Edukacji (np. tzw. Minikoperników).</p>		<p>jst, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie ogólne (w tym przedsiębiorcy)</p>	086
	EFRR	<p>3. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe lub ustawiczne</p> <p>Budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów, ukierunkowane</p>		<p>jst, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne i prawne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki systemu oświaty realizujące kształcenie zawodowe lub</p>	088

		na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami określonymi w RIS		ustawiczne (w tym przedsiębiorcy), placówki doskonalenia nauczycieli	
	EFRR	4. Inwestycje w infrastrukturę wyższego szkolnictwa zawodowego (budowa, przebudowa, remont, wyposażenie)		uczelnie	087
(iii) Zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji (...)	EFRR	1. Inwestycje w infrastrukturę opieki nad dziećmi do lat 3 Budowa, przebudowa, remont, wyposażenie miejsc na potrzeby świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3, w tym żłobków, klubów dziecięcych.		jst, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe, przedsiębiorstwa	085
	EFRR	2. Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej lub usług aktywnej integracji: a) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby placówek wsparcia i opieki m.in.: - dziennych domów pobytu, - środowiskowych domów samopomocy, - klubów samopomocy, - mieszkań chronionych i wspomaganych - innych ośrodków świadczących usługi opiekuńcze		jst, organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe	090, 091

		<p>b) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnych form pieczy zastępczej</p> <p>c) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby usług aktywnej integracji: CIS, KIS, WTZ, ZAZ</p> <p>d) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby osób bezdomnych np. noclegownie, ogrzewalnie</p>			
	EFRR	3. Inwestycje zwiększające dostępność wielorodzinnych budynków mieszkalnych dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, poprzez zastosowanie różnego rodzaju technologii czy rozwiązań, np. montaż windy, podjazdów, barierek lub inne udogodnienia.		jst, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego	090
(iv) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej (...)	EFRR	Budowa/przebudowa/modernizacja infrastruktury zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest województwo lub powiat.		Podmioty lecznicze (publiczne, prywatne) udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych: - samodzielne publiczne	092, 093, 094
		Wyposażenie w sprzęt medyczny jednostek świadczących opiekę zdrowotną.			

		Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych poprzez zapewnienie transportu osób do specjalisty - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.		zakłady opieki zdrowotnej - przedsiębiorstwa - jednostki budżetowe - partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi w przypadku projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego	
		Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej.			
EFS					
(i) poprawa dostępu do zatrudnienia (...)	EFS+	1. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych [wsparcie realizowane przez PUP wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy]		PUP, inne Instytucje Rynku Pracy	097, 098
	EFS+	2. Wsparcie kompleksowej aktywizacji zawodowej osób innych niż bezrobotne, w szczególności skierowane do kobiet, imigrantów, osób powyżej 50 roku życia, osób o niskich kwalifikacjach, itp. obejmujące m.in.: - pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (doradztwo, pośrednictwo pracy, wsparcie psychologiczne, WAPP, IPD) - nabywanie oraz podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych (kursy, szkolenia, studia podyplomowe,		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	097, 103, 104, 105

		<p>studia uzupełniające)</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabywanie doświadczenia zawodowego (subsydiowane zatrudnienie, staże, praktyki zawodowe) - działania z zakresu mobilności zawodowej i terytorialnej (dodatki/granty relokacyjne, itp.) 			
	EFS+	<p>3. Wsparcie aktywizacji i rozwoju osób młodych</p> <p>[działania adaptacyjne, programy „akceleracyjne”, wsparcie mentorskie, itp.] – <i>po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i></p>		<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)</p>	099
	EFS+	<p>4. Wsparcie pracodawców i pracowników służące stabilizacji zatrudnienia oraz poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilnoprawnych</p> <p>[działania kompleksowe odpowiadające na potrzeby pracodawców, wsparcie adaptacyjne w miejscu pracy, w tym w zakresie doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy, subsydiowane zatrudnienie, bony zatrudnieniowe, mentoring, elastyczne formy zatrudnienia, praca zdalna, itp.] – <i>po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i></p>		<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)</p>	103, 104

	EFS+	<p>5. Wsparcie służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania szkoleniowo-doradcze (w tym poradnictwo psychologiczne) dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, - wsparcie w formie bezzwrotnych i zwrotnych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, - wsparcie pomostowe (wsparcie doradczo-szkoleniowe, wsparcie finansowe oraz usługi asystentury z wykorzystaniem mentoringu) dla osób prowadzących działalność gospodarczą, - „opieka biznesowa” i wsparcie potencjałów przedsiębiorczych (techniczne, organizacyjne, prawne) - pożyczki częściowo umarżalne/wsparcie zwrotne na utworzenie dodatkowych miejsc pracy w nowoutworzonych podmiotach – część wsparcia po raz pierwszy planowana do realizacji w latach 2021-2027 		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	100
	EFS+	<p>6. Usługi wsparcia przedsiębiorczości społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - animacja, inkubacja, wsparcie istniejących przedsiębiorstw społecznych, doradztwo, szkolenia, promocja PES/PS - wsparcie finansowe bezzwrotne dla przedsiębiorstw społecznych (dotacja, pomostowe): tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych oraz wsparcie istniejących 		Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych) pod warunkiem uzyskania akredytacji przed rozpoczęciem przyznawania dotacji i świadczenia usług wsparcia ekonomii społecznej lub	101

		<p>przedsiębiorstw społecznych - finansowanie usług rozwojowych, obejmujących m.in. wsparcie doradczo-szkoleniowe dla kadry zarządzającej przedsiębiorstw społecznych wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa, działania szkoleniowe, doradcze oraz studia podyplomowe zaprojektowane zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw społecznych ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i konkurencyjności</p> <p>Wsparcie realizowane poprzez bon/vouchery, może jako podejście popytowe – część wsparcia <i>po raz pierwszy planowana do realizacji w latach 2021-2027</i></p>		projekt pozakonkursowy ROPS w partnerstwie z OWES	
	EFS+	7. Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie (działania koordynacyjne, animacyjne, wsparcie JST)		projekt pozakonkursowy ROPS	101
(ii) modernizacja instytucji i służb rynków pracy (...)		n/d			
(iii) wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy (...)	EFS+	<p>1. Wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3</p> <p>[tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3, w tym dostosowanych</p>		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą	105, 106

		do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w istniejących lub nowo tworzonych formach opieki przewidzianych ustawą (żłobki, kluby dziecięce, instytucja dziennego opiekuna), rozwój nieinstytucjonalnych form opieki nad dziećmi do lat 3, w tym poprzez wsparcie dla niań, aktywizacja zawodowa opiekunów dzieci do lat 3 (uzupełniająco)]		lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	
	EFS+	2. Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi do lat 3 [sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi poprzez pokrycie kosztów opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna ponoszonych przez opiekunów dzieci lub pokrycie kosztów wynagrodzenia niani ponoszonych przez opiekunów dzieci do lat 3 (np. vouchery), aktywizacja zawodowa opiekunów dzieci do lat 3 (uzupełniająco)]		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	105, 106
	EFS+	3. Wsparcie przedsiębiorców poprzez finansowanie usług rozwojowych obejmujących m.in.: - działania szkoleniowe, doradcze oraz studia podyplomowe zaprojektowane zgodnie z oczekiwaniami i zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw ukierunkowane na wzmocnienie ich potencjału i		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	103, 109

		<p>konkurencyjności, - wsparcie doradczo-szkoleniowe dla właścicieli i kadry zarządzającej przedsiębiorstw wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa</p> <p>[Wsparcie realizowane zgodnie z podejściem popytowym]</p>			
	EFS+		Wsparcie w zakresie przygotowania i realizacji programów outplacementowych w przedsiębiorstwach		
	EFS+	<p>4. Opracowanie i wdrożenie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym działania szkoleniowe</p> <p>[programy przekwalifikowania, szkolenia i doradztwo ukierunkowane na nabycie nowych lub zmianę kwalifikacji zawodowych dla osób narażonych na pogorszenie się zdrowia w związku ze specyfiką wykonywanej pracy lub długotrwanie pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, w tym pracujących w warunkach szkodliwych, ukierunkowane na kontynuowanie pracy na stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia,</p>		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	107, 110

		działania ukierunkowane na poprawę ergonomii pracy, środowiska pracy, rozwiązania organizacyjne i działania służące minimalizowaniu negatywnych czynników narażających pracowników na utratę zdrowia, finansowanie dodatkowych pakietów badań podczas badań okresowych wykraczających poza minimalny zakres badań okresowych, itp.]			
	EFS+	5. Opracowanie i wdrożenie regionalnych programów zdrowotnych dla specyficznych jednostek chorobowych zdefiniowanych jako istotny problem zdrowotny regionu, w tym działania zwiększające zgłoszenia na badania profilaktyczne Opracowanie i wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiających powrót na rynek pracy		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	110
(iii bis) promowanie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (...)		n/d			
(iv) poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów		n/d			

kształcenia i (...)					
(v) wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, (...)	EFS+	<p>1. Wsparcie na rzecz wychowania przedszkolnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie nowych ośrodków wychowania przedszkolnego, - wsparcie istniejących placówek wychowania przedszkolnego w zakresie generowania nowych miejsc przedszkolnych oraz poprawy jakości świadczenia usług edukacyjnych, - wsparcie nauczycieli i innych pracowników pedagogicznych placówek wychowania przedszkolnego ukierunkowane na podniesienie kompetencji lub kwalifikacji, - dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej 		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	111
	EFS+	<p>2. Wsparcie na rzecz kształcenia ogólnego (od szkoły podstawowej do ponadpodstawowej) w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja działań, ukierunkowanych na rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku 		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	112, 108

		<p>pracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> - podniesienie kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli oraz pracowników pedagogicznych, - realizacja wysokiej jakości staży zawodowych dla uczniów szkół ponadpodstawowych we współpracy z pracodawcami, - zindywidualizowane wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów młodszych i z niepełnosprawnościami, - realizacja doradztwa edukacyjno-zawodowego związanego z wyborem dalszych kierunków kształcenia i uwzględniającego potrzeby rynku pracy, - wsparcie uczniów zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty, - tworzenie w szkołach warunków do nauczania opartego na metodzie eksperymentu. 			
	EFS+	<p>3. Wsparcie dla szkół, uczniów, jak i otoczenia (np. rodziców) w zakresie wdrożenia programów profilaktycznych w edukacji, które pozwolą na sprawną realizację działań na rzecz przeciwdziałania, m.in. agresji i przemocy wśród uczniów, uzależnień – po raz pierwszy planowany do realizacji</p>		<p>Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów</p>	112

		<i>w latach 2021-2027</i>		<i>odrębnych).</i>	
	EFS+	4. Wsparcie na rzecz kształcenia zawodowego (w tym policealnego) w zakresie: - współpracy szkół i placówek kształcenia zawodowego z otoczeniem społeczno-gospodarczym, - realizacja wysokiej jakości staży i praktyk zawodowych dla uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego we współpracy z pracodawcami, - kształtowanie u uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy.		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	112, 108
	EFS+	5. Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach kształcenia ogólnego, jaki i kształcenia zawodowego w zakresie przedmiotów zawodowych.		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	112
	EFS+	6. Wsparcie na rzecz realizacji kształcenia kwalifikacji niezbędnych na regionalnym rynku pracy na poziomie szkolnictwa wyższego – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na	113

		2027		podstawie przepisów odrębnych).	
(vi) wspieranie uczenia się przez całe życie (...)	EFS+	1. Wsparcie osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane zdobyciem lub uzupełnieniem kwalifikacji z zakresu ICT i języków obcych poprzez udział w szkoleniach i kursach zakończonych formalną oceną i/lub certyfikacją.		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	114, 108
	EFS+	2. Doradztwo edukacyjno-zawodowe służące diagnozie potrzeb i możliwości osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy udziałem w kształceniu ustawicznym.		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	114
	EFS+	3. Realizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnieniu kompetencji/kwalifikacji (w tym pożyczki na kształcenie).		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).	114, 108
(vii) wspieranie aktywnego włączenia społecznego (...)	EFS+	1. Aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizowanych, ze szczególnym wykorzystaniem metod środowiskowych (m.in. Metody Organizowania		- jednostki samorządu terytorialnego i/lub ich jednostki organizacyjne (w tym OPS/PCPR) - podmioty ekonomii społecznej	120, 121, 122, 126

		Spoleczności Lokalnych, Programów Aktywności Lokalnej, Małe projekty – granty na aktywizację) – część wsparcia po raz pierwszy planowana do realizacji w latach 2021-2027			
			Aktywne włączenie społeczne a także powrót na rynek pracy realizowane w oparciu o Program Aktywizacja i Integracja		
	EFS+	2. Wsparcie na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ).		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	120, 122, 126
	EFS+	3. Wsparcie usług reintegracyjnych w istniejących podmiotach reintegracyjnych i tworzenie nowych jednostek reintegracyjnych (CIS, KIS, ZAZ, WTZ).		Podmioty uprawnione do tworzenia i prowadzenia jednostek reintegracyjnych	120, 122, 126
	EFS+	4. Działania na rzecz poprawy zdolności funkcjonowania w społeczeństwie oraz szans na wejście na rynek pracy osób przebywających/opuszczających pieczę zastępczą.		- jednostki samorządu terytorialnego i/lub ich jednostki organizacyjne (w tym OPS/PCPR) - podmioty ekonomii społecznej	122, 126
	EFS+	5. Działania na rzecz poprawy zdolności funkcjonowania w społeczeństwie oraz szans na wejście na rynek pracy osób, wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy (m.in.		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na	122, 126

		placówkach młodzieżowych ośrodkach wychowawczych czy zakładach poprawczych) lub poprawczy		podstawie odrębnych przepisów).	
	EFS+	6. <i>Wsparcie dla jednostek pomocy społecznej oraz innych podmiotów polityk sektorowych działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie wzmocnienia skuteczności ich działań w tym realizowanych w partnerstwie poprzez szkolenia, doradztwo, superwizje, studia podyplomowe, coaching – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (w trybie pozakonkursowym)	122, 126
(viii) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie		1. Wsparcie migrantów w szczególności kobiet i dzieci w zakresie aktywizacji społecznej oraz przygotowania odpowiednich warunków do życia i zatrudnienia - po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).	117, 118, 119, 120, 126,
(ix) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług (...)	EFS+	1. Kompleksowe wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych nad osobami starszymi oraz niesamodzielnymi, świadczone w lokalnej społeczności: a) placówki wsparcia i opieki (np. domy pomocy społecznej, centra usług społecznych)		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) posiadające statutowe uprawnienia do	121, 122, 123, 124

		<p>b) działania na rzecz wsparcia deinstytucjonalizacji opieki medycznej (DDOMy centra zdrowia psychicznego, opieka długoterminowa, hospicyjna, paliatywna,)</p> <p>b) rozwój niestacjonarnych usług opiekuńczych i asystenckich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, - usługi dziennych opiekunów, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka, - usługi asystenckie; - „zielona opieka”- gospodarstwa opiekuńcze <p>c) usługi opieki wytchnieniowej</p> <p>d) rozwój nowoczesnych technologii w usługach opiekuńczych np. teleopieka i telemedycyna inne formy niebezpośrednich usług opiekuńczych</p> <p>d) dodatkowe wsparcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sfinansowanie wypożyczenia sprzętu rehabilitacyjnego, medycznego; - usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnych (np. likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, dowożenie posiłków), - działania ukierunkowane na podnoszenie umiejętności rodzin i opiekunów faktycznych służące poprawie jakości usług opiekuńczych (m.in.: kształcenie, poradnictwo). 		<p>prowadzenia działalności w obszarze usług społecznych lub zdrowotnych,</p>	
--	--	--	--	---	--

	EFS+	<p>2. Usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej obejmujące:</p> <p>a) usługi szkoleniowe, doradcze i specjalistyczne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz kandydatów do pełnienia rodzinnej pieczy zastępczej w ww. formach;</p> <p>b) przejście z opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w lokalnej społeczności poprzez tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych do 14 dzieci</p> <p>c) działania służące wspieraniu rodzin i osób w wypełnianiu ról społecznych i opiekuńczo-wychowawczych realizowane przez placówki wsparcia dziennego, usługi asystenckie, rodziny wspierające;</p> <p>d) poradnictwo rodzinne, obejmujące wsparcie rodziny naturalnej i zastępczej, a także terapię rodzinną,</p> <p>e) działania na rzecz skutecznego i trwałego usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej.</p>		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) posiadające statutowe uprawnienia do prowadzenia działalności w obszarze usług społecznych	122, 126
	EFS+	<p>3. Usługi w mieszkaniach chronionych i wspomaganych</p>		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) posiadające statutowe uprawnienia do prowadzenia działalności	121, 126

				w obszarze usług społecznych	
	EFS+	4. Usługi społeczne wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych ora przeciwdziałanie wykluczeniu mieszkaniowemu osób zagrożonych bezdomnością w tym osób opuszczających zakłady karne, osób z zadłużeniem z tytułu najmu lokalu i innych (programy wychodzenia z bezdomności, programy profilaktyczne/ terapeutyczne, noclegownie, schroniska, ogrzewalnie, mieszkalnictwo wspierane/treningowe wraz z usługami oraz z elementami wsparcia infrastruktury);		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) posiadające statutowe uprawnienia do prowadzenia działalności w obszarze usług społecznych	121, 126
	EFS+	5. Koordynacja rozwoju obszaru włączenia społecznego, w tym w szczególności rozwoju usług społecznych, zdrowotnych i deinstytucjonalizacji (pomoc i doradztwo dla JST w przygotowaniu lokalnych planów deinstytucjonalizacji, wsparcie beneficjentów EFS w przygotowaniu do przejęcia trwałości usług społecznych po zakończeniu projektu, budowa partnerstwa publiczno-społecznego) – <i>po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		Projekt pozakonkursowy ROPS	120, 121, 122, 126

	EFS+	6. Wsparcie jednostek pomocy społecznej dla wdrożenia modelu CUS (szkolenia, doradztwo oraz środki na wdrożenie rozwiązania w konkretnej jednostce), realizacja warunkowa – pod warunkiem wejścia w życie ustawy o CUS, ewentualnie możliwość wdrożenia dla chętnych na zasadzie pilotażu w oparciu o koncepcję zawartą w ustawie – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027 – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027		Projekt pozakonkursowy ROPS	120, 121, 122, 126
	EFS+	7. Innowacje społeczne na rzecz włączenia społecznego - po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	126
(x) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (...)	EFS+	1. Działania na rzecz wspierania rodziny (profilaktyka wykluczenia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży) - po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027		Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)	126
	EFS+	2. Badania w zakresie szeroko rozumianej pomocy i integracji		Projekt pozakonkursowy	

		społecznej w regionie - <i>po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		ROPS	
(xi) przeciwdziałanie deprywacji materialnej (...)	EFS+	Działania na rzecz koordynacji wsparcia w zakresie przeciwdziałania deprywacji materialnej - <i>po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>		Projekt pozakonkursowy ROPS	127
Cel polityki 5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych					
(i) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, (...) na obszarach miejskich	EFRR	POTENCJAŁY ENDOGENICZNE W ZAKRESIE KONSERWACJI ZABYTKÓW RUCHOMYCH – konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów i ich zabezpieczenia oraz zakupem wyposażenia,		jest, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe, uczelnie, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi LGD, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych.	129
	EFRR	POTENCJAŁY ENDOGENICZNE W ZAKRESIE RESTAURACJI i ADAPTACJI OBIEKTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO i NATURALNEGO- projekty pozakonkursowe – prace restauratorskie i konserwatorskie budynków	– ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków.	jest, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe, uczelnie, partnerzy prywatni we współpracy z	129, 130

		<p>zabytkowych i o znaczeniu historycznym oraz obiektów przynależnych do szlaków kulturowych (wraz z otoczeniem) - adaptacja budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym wraz z otoczeniem w celu nadania lub rozwinięcia ich funkcji kulturalnych lub turystycznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - odbudowa, budowa, remont i wyposażenie obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z wyposażeniem oraz budowa lub remont towarzyszącej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów wokół obiektów dziedzictwa naturalnego, - <i>kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych wpisanych do ewidencji lub rejestru zabytków – typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i> 		<p>podmiotami publicznymi LGD, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych</p>	
	EFRR	<p>POTENCJAŁY ENDOGENICZNE W ZAKRESIE WSPARCIA INSTYTUCJI KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa, rozbudowa (wraz z wyposażeniem) oraz rozwój i funkcjonowanie instytucji kultury, - prezentacja zabytkowych oraz współczesnych <i>kolekcji i zbiorów, w szczególności wystawy typ projektu</i> 		<p>jst, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa jednostki naukowe, uczelnie, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD,</p>	129

		<p><i>po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wsparcie miejsc promocji kultury (wsparcie infrastruktury na cele organizacji wydarzeń kulturalnych, tj. festiwali, wystaw, wydawnictw itp.), – dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego, – <i>projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027'</i> – organizacja wydarzeń kulturalnych i artystycznych i interdyscyplinarnych. 		<p>spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe</p>	
	EFRR	<p>WSPIERANIE ENDOGENICZNYCH POTENCJAŁÓW W ZAKRESIE ROZWOJU UZDROWISK</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, rozbudowa, modernizacja (w tym przebudowa) i wyposażenie infrastruktury uzdrowskiej i tworzenie urzędzeń lecznictwa uzdrowskiego. 		<p>Jst, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD, kościoły i związki wyznaniowe.</p>	130, 131
	EFRR	<p>WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI W KONTEKŚCIE POTENCJAŁÓW ENDOGENICZNYCH</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> – <i>budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z</i> 		<p>Jst, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD, kościoły i związki wyznaniowe, podmioty lecznicze</p>	128, 130

		<p>zakupem wyposażenia i sprzętu (np. zagospodarowanie turystyczne otoczenia, zbiorników i cieków wodnych) - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - adaptacja obiektów do pełnienia funkcji turystycznych - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> - tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> - projekty dotyczące tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (pieszych, konnych, narciarskich, wodnych, rowerowych), w tym budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne i infrastruktura dla niepełnosprawnych) oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> - tworzenie i marketing regionalnych i lokalnych marek oraz sieciowych produktów turystycznych - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> - promocja dziedzictwa kulturowego i 		<p>udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.</p>	
--	--	---	--	--	--

		walorów środowiskowych regionu wraz z tworzeniem i promocją produktów tradycyjnych i regionalnych.			
	EFRR	<p>REWITALIZACJA obszarów miejskich (dot. miast powyżej 5 tys. mieszkańców).</p> <ul style="list-style-type: none"> – remont, przebudowa, rozbudowa , adaptacja, wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, obiektów (w tym zabytkowych) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych wraz z termomodernizacją budynków – zagospodarowanie terenów i przestrzeni, w tym istniejących terenów zielonych, wraz z budową małej architektury, w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych, – budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej (m.in. drogowej, rowerowej i pieszej, sieci lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych lub telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych, – roboty budowlane, restauratorskie i 	– wybrane elementy wspólne w budynkach mieszkalnych wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia,	jst, inne podmioty posiadające osobowość prawną, LGD, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, TBS, kościoły i związki wyznaniowe.	131

		<p>konserwatorskie obiektów zabytkowych znajdujących się w rejestrze zabytków (w tym termomodernizacja), obiektów położonych w strefie ochrony konserwatorskiej - wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i></p> <p>– roboty budowlane i inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego (monitoring, oświetlenie) - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i></p>			
(ii) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, (...) na obszarach innych niż obszary miejskie	EFRR	<p>POTENCJAŁY ENDOGENICZNE W ZAKRESIE KONSERWACJI ZABYTKÓW RUCHOMYCH</p> <p>– konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów i ich zabezpieczenia oraz zakupem wyposażenia,</p>		<p>jest, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe, uczelnie, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe.</p>	129
	EFRR	<p>POTENCJAŁY ENDOGENICZNE W ZAKRESIE RESTAURACJI i ADAPTACJI OBIEKTÓW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO i NATURALNEGO -</p>		<p>jest, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe,</p>	129, 130

		<p>projekty konkursowe</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych i o znaczeniu historycznym oraz obiektów przynależnych do szlaków kulturowych (wraz z otoczeniem), – adaptacja budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym wraz z otoczeniem w celu nadania lub rozwinięcia ich funkcji kulturalnych lub turystycznych, – odbudowa, budowa, remont i wyposażenie obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z wyposażeniem oraz budowa lub remont towarzyszącej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów wokół obiektów dziedzictwa naturalnego, – kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych wpisanych do ewidencji lub rejestru zabytków typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027, – ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków- typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027. 		uczelnie, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe.	
	EFRR	<p>POTENCJAŁY ENDOGENICZNE W ZAKRESIE WSPARCIA INSTYTUCJI KULTURY</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, rozbudowa (wraz z 		jst, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, jednostki naukowe,	129

		<p>wyposażeniem) oraz rozwój i funkcjonowanie instytucji kultury,</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentacja zabytkowych oraz współczesnych kolekcji i zbiorów, w szczególności wystawy - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> – wsparcie miejsc promocji kultury (wsparcie infrastruktury na cele organizacji wydarzeń kulturalnych, tj. festiwali, wystaw, wydawnictw itp.), – dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego, – projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> – organizacja wydarzeń kulturalnych i artystycznych i interdyscyplinarnych. 		uczelnie, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami, LGD, spółdzielnie mieszkaniowe oraz wspólnoty mieszkaniowe, kościoły i związki wyznaniowe.	
	EFRR	<p>WSPIERANIE ENDOGENICZNYCH POTENCJAŁÓW W ZAKRESIE ROZWOJU UZDROWISK</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, rozbudowa, modernizacja (w tym przebudowa) i wyposażenie infrastruktury uzdrowskiej i tworzenie urzędów lecznictwa uzdrowskiego. 		jst, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD, kościoły i związki wyznaniowe, podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej.	130, 131
	EFRR	<p>WSPIERANIE ROZWOJU TURYSTYKI W KONTEKŚCIE POTENCJAŁÓW ENDOGENICZNYCH</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej oraz</i> 		jst, inne podmioty posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa,	128, 130

		<p><i>turystycznej - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu (np. zagospodarowanie turystyczne otoczenia, zbiorników i cieków wodnych), - adaptacja obiektów do pełnienia funkcji turystycznych, - tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> - projekty dotyczące tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (pieszych, konnych, narciarskich, wodnych, rowerowych), w tym budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne i infrastruktura dla niepełnosprawnych) oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> - tworzenie i marketing regionalnych i lokalnych marek oraz sieciowych produktów turystycznych - <i>typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027,</i> 		<p>partnerzy prywatni we współpracy z podmiotami publicznymi, LGD, kościoły i związki wyznaniowe, podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej.</p>	
--	--	---	--	---	--

		– promocja dziedzictwa kulturowego i walorów środowiskowych regionu wraz z tworzeniem i promocją produktów tradycyjnych i regionalnych.			
			ODNOWA WSI (mała rewitalizacja) (Miasta poniżej 5 tys. mieszkańców oraz obszary wiejskie). – projekty zachowujące walory architektoniczno-krajobrazowe i kulturowe miasteczek i wsi (np. kapliczki przydrożne, zabytkowe nekropolie), – kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych lub ruralistycznych wpisanych do ewidencji lub rejestru zabytków.		131
Pomoc techniczna	EFS+	1. Działania ukierunkowane na: a) zapewnienie właściwego potencjału organizacyjnego, instytucjonalnego i kadrowego; b) wsparcie systemu wdrażania Programu; c) wsparcie beneficjentów Programu; d) zapewnienie efektywnej informacji i promocji.		Instytucje RPO WK-P 2021-2027 oraz inne podmioty zaangażowane w realizację Programu	140, 141, 142

3. Formy finansowania

Do kolumny „Główne typy projektów” należy przenieść typy projektów wskazane w pkt. 2, w kolumnie 3 „Planowane do realizacji w latach 2021-2027” (każdy typ projektu w osobnym wierszu). Do każdego typu projektu należy wskazać planowaną formę finansowania (tak/nie)

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
Cel Polityki 1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej				
(i) Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji (...)	Infrastruktura B+R przedsiębiorstw lub zakup aparatury specjalistycznej niezbędnej do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych uzupełniającej w stosunku do posiadanych zasobów, służąca realizacji agend badawczych firm	TAK	NIE	TAK
	Projekty badawczo-rozwojowe realizowane przez przedsiębiorstwa lub ich konsorcja, w tym transfer technologii	TAK	NIE	NIE
	<i>Bony na innowacje – projekty MŚP</i> obejmujące dofinansowanie wyświadczenia przez jednostkę badawczą usługi proinnowacyjnej, przyczyniającej się do rozwoju innowacyjnych, nowych lub znacząco ulepszonych, wyrobów, usług, technologii produkcji lub projektów wzorniczych	TAK	NIE	NIE
	Proinnowacyjne usługi świadczone przez IOB dla MŚP – projekty firm w zakresie opracowania i wdrożenia innowacji produktowych i procesowych o charakterze technologicznym, doradztwa w zarządzaniu własnością intelektualną, świadczone przez akredytowane IOB, w tym ochrona własności przemysłowej	TAK	NIE	NIE
	Wsparcie działań B+R poprzez akceleratory	TAK	NIE	NIE
(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji (...)	Rozwój systemu usług w zakresie e-kultury	TAK	NIE	NIE
	Platformy i rozwój e-usług publicznych	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	Rozwój systemu usług w zakresie e- edukacji	TAK	NIE	NIE
	Rozwój systemu usług w zakresie e-zdrowia	TAK	NIE	NIE
	Cyfryzacja zasobów geodezyjnych	TAK	NIE	NIE
	Rozwój produktów i usług opartych na TIK/ systemach ERP w przedsiębiorstwach/ aplikacjach webowych i systemach sprzedażowych	TAK	TAK	TAK
(iii) Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP (...)	Wsparcie dla nowopowstałych firm - (np. platformy)	TAK	TAK	TAK
	Inkubatory przedsiębiorczości, rozwój ośrodków wspierających przedsiębiorczość akademicką	TAK	TAK	TAK
	Tereny inwestycyjne/ infrastruktura biznesowa	TAK	TAK	TAK
	Wzmocnienie konkurencyjności, wdrażania innowacji, wdrożenia prac B+R przez MŚP (bez poprzedzającego etapu prac B+R lub stanowiące kontynuację wcześniej przeprowadzonych prac B+R),	TAK	TAK	TAK
	Promocja gospodarki regionalnej	TAK	NIE	NIE
	Wsparcie w zakresie tworzenia i rozwoju innowacyjnych modeli biznesowych MŚP jako sposobów prowadzenia działalności gospodarczej wraz z wdrożeniem	TAK	TAK	TAK
	Wsparcie promocji i internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw w tym eksportu towarów zaawansowanych technologicznie	TAK	TAK	TAK
	Seed capital	NIE	TAK	NIE
(iv) Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji (...)	Wsparcie powstawania regionalnych agend badawczych	TAK	NIE	NIE
	Identyfikacja nowych kierunków badań naukowych i prac rozwojowych w ramach przedsiębiorczego odkrywania oraz identyfikacja inteligentnych specjalizacji (RIS)	TAK	NIE	NIE
	Sieciowanie w ramach RIS	TAK	NIE	NIE
	Doradztwo dla MŚP świadczone w modelu popytowym.	TAK	TAK	TAK

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	Profesjonalizacja IOB, klastrów			
Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem				
(i) Promowanie działań na rzecz efektywności energetycznej	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem	TAK	NIE	TAK
	Kompleksowa modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z elementami instalacji grzewczej i źródłami ciepła wraz z audytem	TAK	NIE	TAK
	Wymiana/modernizacja nieefektywnych źródeł ciepła u odbiorców indywidualnych	TAK	NIE	NIE
	<i>Efektywne sieci ciepłownicze (budowa i modernizacja) – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
	<i>Ciepłownie lokalne – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
	Projekty w zakresie efektywności energetycznej w MŚP (np. ograniczenie energochłonności, wymiana oświetlenia na ledowe, modernizacja systemu grzewczego, minimalizacja strat ciepła, obiegi zamknięte) wraz z audytem	TAK	NIE	TAK
(ii) Promowanie OZE	Rozwój małych instalacji OZE (jednostki wraz z przyłączeniem do sieci)	TAK	NIE	NIE
	Projekty z zakresu energii rozproszonej (np. klastry energetyczne, mikroinstalacje w budynkach mieszkalnych)	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	i użyteczności publicznej)			
	<i>Projekty z zakresu realizacji instalacji OZE na potrzeby własne w przedsiębiorstwach – po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	TAK	NIE
(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych (...)	n/d			
(iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu (...)	Projekty w zakresie małej retencji realizowane na obszarze województwa	TAK	NIE	NIE
	Inwestycje mające na celu ochronę przed powodzią, w tym zabezpieczenie obiektów już istniejących	TAK	NIE	NIE
	Rozwój systemów zarządzania ryzykiem powodziowym na obszarze województwa z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań (jako uzupełniający element wsparcia)	TAK	NIE	NIE
	Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych	TAK	NIE	NIE
	<i>Adaptacja do zmian klimatu w miastach, w tym m.in.: gospodarowanie wodami odpadowymi, zwiększanie powierzchni terenów zielonych, nasadzenia drzew itp. - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
	<i>Edukacja w zakresie kwestii klimatycznych oraz ochrony zasobów wodnych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
	(v) Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej	Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej (oczyszczalnie i sieci) w ramach KPOŚK	TAK	NIE
	Indywidualne systemy oczyszczania ścieków poza KPOŚK	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	Budowa instalacji odwadniania i kompostowania osadów ściekowych na oczyszczalniach ścieków	TAK	NIE	NIE
	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	TAK	NIE	NIE
(vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi (RIPOK, PSZOK, ZZO, kompostownie, sortownie, recykling, selektywna zbiórka)	TAK	NIE	NIE
	<i>Ekoinnowacje i zarządzanie efektywnością środowiskową w kierunku gospodarki zasobooszczędnej (np. programy czystszej produkcji, Ecolabel, zielona przedsiębiorczość, technologie bezodpadowe) - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
	Projekty edukacyjne i informacyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów.	TAK	NIE	NIE
(vii) Wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, (...)	Przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez działania bezpośrednio związane z ochroną siedlisk i gatunków w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody - <i>typ projektu realizowany w perspektywie 2014-2020</i>	TAK	NIE	NIE
	Projekty w zakresie zwalczania gatunków inwazyjnych obcych - <i>typ projektu realizowany w perspektywie 2014-2020</i>	TAK	NIE	NIE
	Działania rozwijające infrastrukturę związaną z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo (obszarach chronionych z tytułu ustawy o	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	ochronie przyrody) - <i>typ projektu realizowany w perspektywie 2014-2020</i>			
	Modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej - <i>typ projektu realizowany w perspektywie 2014-2020</i>	TAK	NIE	NIE
	Działania informacyjno-edukacyjne, podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie właściwych zachowań społecznych w odniesieniu do dziedzictwa przyrodniczego regionu jako element projektu inwestycyjnego - <i>typ projektu realizowany w perspektywie 2014-2020</i>	TAK	NIE	NIE
(viii) Promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej	Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego.	TAK	NIE	NIE
	Działania informacyjno-promocyjne (wyłącznie jako część powyższych projektów).	TAK	NIE	NIE
	<i>Infrastruktura paliw alternatywnych. - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
	<i>Rozwój i poprawa zrównoważonej mobilności na szczeblu regionalnym i lokalnym, w tym m.in. zakup taboru autobusowego, system „biletu regionalnego”, rozwój infrastruktury przystankowej, działania z zakresu integracji rodzajów transportu - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	TAK	NIE	NIE
Cel Polityki 3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych				
(i) Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych	n/d			
(ii) Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T (...)	n/d			

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
(iii) Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu (...) (iii) Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu (...)	Budowa/ przebudowa/ modernizacja sieci dróg wojewódzkich z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą przeznaczoną specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego drogi wojewódzkiej.	TAK	NIE	NIE
	Budowa/ przebudowa/ modernizacja sieci dróg niższych kategorii stanowiących brakujące połączenia do sieci TEN-T, portów lotniczych, terminali intermodalnych, centrów logistycznych i terenów inwestycyjnych z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej drogi oraz infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego drogi.	TAK	NIE	NIE
	Budowa/ przebudowa/ modernizacja obwodnic miast przyczyniających się do zmniejszenia ruchu samochodowego w centrach miast z możliwością budowy ścieżek rowerowych w pasie budowanej/ przebudowywanej/ modernizowanej obwodnicy oraz infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów jako element projektu dotyczącego obwodnicy.	TAK	NIE	NIE
	Wsparcie inwestycji punktowych przeznaczonych do obsługi transportu pasażerskiego (np. przystanki, wiaty, kładki dla pieszych oraz inne obiekty inżynieryjne) uwzględniające potrzeby osób z niepełnosprawnościami i dysfunkcjami.	TAK	NIE	NIE
	Zakup taboru kolejowego służącego przewozom pasażerskim	TAK	NIE	NIE
	Projekty polegające tylko na przygotowaniu dokumentacji przedprojektowej i technicznej dla projektów kolejowych.	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
Cel Polityki 4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie europejskiego filaru praw socjalnych				
(i) Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia (...)	n/d			
(ii) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu (...)	1. Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną Budowa, przebudowa, remont obiektów na potrzeby świadczenia usług wychowania przedszkolnego (przedszkoli lub innych form edukacji przedszkolnej) wraz z niezbędnym wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość świadczonych usług.	TAK	NIE	NIE
	2. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną szkół podstawowych, ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne, a także Innowacyjnych Centrów Edukacji (np. tzw. Minikoperników). Budowa, przebudowa, remont infrastruktury dydaktycznej, w tym obiektów służących wzmocnieniu sprawności fizycznej uczniów i/lub wyposażenie w nowoczesny sprzęt ICT i materiały dydaktyczne dla pracowni w szkołach podstawowych, ponadpodstawowych prowadzących kształcenie ogólne, a także Innowacyjnych Centrów Edukacji (np. Minikoperników).	TAK	NIE	NIE
	3. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe lub ustawiczne Budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów, ukierunkowane na tworzenie i rozwój warsztatów/pracowni kształcenia praktycznego w branżach zgodnych z potrzebami rynku pracy, w tym z inteligentnymi specjalizacjami	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	określonymi w RIS			
	4. Inwestycje w infrastrukturę wyższego szkolnictwa zawodowego (budowa, przebudowa, remont, wyposażenie)	TAK	NIE	NIE
(iii) Zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji (...)	1. Inwestycje w infrastrukturę opieki nad dziećmi do lat 3 Budowa, przebudowa, remont, wyposażenie miejsc na potrzeby świadczenia usług opieki nad dziećmi do lat 3, w tym żłobków, klubów dziecięcych.	TAK	NIE	NIE
	2. Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej lub usług aktywnej integracji: a) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby placówek wsparcia i opieki m.in.: - dziennych domów pobytu, - środowiskowych domów samopomocy, - klubów samopomocy, - mieszkań chronionych i wspomaganych - innych ośrodków świadczących usługi opiekuńcze b) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinnych form pieczy zastępczej c) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na potrzeby usług aktywnej integracji: CIS, KIS, WTZ, ZAZ d) budowa, przebudowa, remont, wyposażenie obiektów na	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	potrzeby osób bezdomnych np. noclegownie, ogrzewalnie			
	3. Inwestycje zwiększające dostępność wielorodzinnych budynków mieszkalnych dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych, poprzez zastosowanie różnego rodzaju technologii czy rozwiązań, np. montaż windy, podjazdów, barierek lub inne udogodnienia.	TAK	NIE	NIE
(iv) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej	Budowa/przebudowa/modernizacja infrastruktury zdrowotnej, dla których podmiotem tworzącym jest województwo lub powiat.	TAK	NIE	NIE
	Wyposażenie w sprzęt medyczny jednostek świadczących opiekę zdrowotną.	TAK	NIE	NIE
	Zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych poprzez zapewnienie transportu osób do specjalisty - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.	TAK	NIE	NIE
	Inwestycje w infrastrukturę na potrzeby realizacji usług zdrowotnych świadczonych w społeczności lokalnej.	TAK	NIE	NIE
EFS				
(i) poprawa dostępu do zatrudnienia (...)	1. Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych	TAK	NIE	NIE
	2. Wsparcie kompleksowej aktywizacji zawodowej osób innych niż bezrobotne, w szczególności skierowane do kobiet, imigrantów, osób powyżej 50 roku życia, osób o niskich kwalifikacjach, itp. (...)	TAK	NIE	NIE
	3. Wsparcie aktywizacji i rozwoju osób młodych	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	4. Wsparcie pracodawców i pracowników służące stabilizacji zatrudnienia oraz poprawie sytuacji na rynku pracy osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilno-prawnych	TAK	NIE	NIE
	5. Wsparcie służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia (...)	TAK	TAK	TAK
	6. Usługi wsparcia przedsiębiorczości społecznej (...)	TAK	NIE	NIE
	7. Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie (działania koordynacyjne, animacyjne, wsparcie JST)	TAK	NIE	NIE
(ii) modernizacja instytucji i służb rynków pracy (...)	n/d			
(iii) wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy (...)	1. Wsparcie tworzenia i funkcjonowania podmiotów świadczących usługi opieki nad dziećmi do lat 3[TAK	NIE	NIE
	2. Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi do lat 3	TAK	NIE	NIE
	3. Wsparcie przedsiębiorców poprzez finansowanie usług rozwojowych obejmujących m.in. (...)	TAK	NIE	NIE
	4. Opracowanie i wdrożenie programów ukierunkowanych na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, w tym działania szkoleniowe	TAK	NIE	NIE
	5. Opracowanie i wdrożenie regionalnych programów zdrowotnych dla specyficznych jednostek chorobowych zdefiniowanych jako istotny problem zdrowotny regionu, w tym działania zwiększające zgłoszenia na badania	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	profilaktyczne Opracowanie i wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiających powrót na rynek pracy			
(iii bis) promowanie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (...)	n/d			
(iv) poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia (...)	n/d			
(v) wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, (...)	1. Wsparcie na rzecz wychowania przedszkolnego (...)	TAK	NIE	NIE
	2. Wsparcie na rzecz uczniów kształcenia ogólnego (od szkoły podstawowej do średniej) (...)	TAK	NIE	NIE
	3. Wsparcie dla szkół, uczniów, jak i otoczenia (np. rodziców) w zakresie wdrożenia programów profilaktycznych w edukacji, które pozwolą na sprawną realizację działań na rzecz przeciwdziałania, m.in. agresji i przemocy wśród uczniów, uzależnień.	TAK	NIE	NIE
	4. Wsparcie na rzecz uczniów kształcenia zawodowego (w tym policealnego) (...)	TAK	NIE	NIE
	5. Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych w szkołach kształcenia ogólnego, jaki i kształcenia	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	zawodowego w zakresie przedmiotów zawodowych.			
	6. Wsparcie na rzecz realizacji kształcenia kwalifikacji niezbędnych na regionalnym rynku pracy na poziomie szkolnictwa wyższego.	TAK	NIE	NIE
(vi) wspieranie uczenia się przez całe życie (...)	1. Wsparcie osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane zdobyciem lub uzupełnieniem kwalifikacji z zakresu ICT i języków obcych poprzez udział w szkoleniach i kursach zakończonych formalną oceną i/lub certyfikacją.	TAK	NIE	NIE
	2. Doradztwo edukacyjno-zawodowe służące diagnozie potrzeb i możliwości osób dorosłych zainteresowanych z własnej inicjatywy udziałem w kształceniu ustawicznym.	TAK	NIE	NIE
	3. Realizacja pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego służących nabywaniu, podnoszeniu, uzupełnieniu kompetencji/kwalifikacji (w tym pożyczki na kształcenie).	TAK	TAK	TAK
(vii) wspieranie aktywnego włączenia społecznego (...)	1. Aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizowanych (...)	TAK	NIE	NIE
	2. Wsparcie na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami (w tym w ramach WTZ i ZAZ).	TAK	NIE	NIE
	3. Wsparcie usług reintegracyjnych w istniejących podmiotach reintegracyjnych i tworzenie nowych jednostek reintegracyjnych (CIS, KIS, ZAZ, WTZ).	TAK	NIE	NIE
	4. Działania na rzecz poprawy zdolności funkcjonowania w społeczeństwie oraz szans na wejście na rynek pracy osób przebywających/opuszczających pieczę zastępczą.	TAK	NIE	NIE
	5. Działania na rzecz poprawy zdolności funkcjonowania w społeczeństwie oraz szans na wejście na rynek pracy osób,	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	wobec której zastosowano sądowy środek wychowawczy (...)			
	6. Wsparcie dla jednostek pomocy społecznej oraz innych podmiotów działających na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w zakresie wzmocnienia skuteczności ich działań poprzez szkolenia, doradztwo, superwizje, studia podyplomowe, coaching.	TAK	NIE	NIE
	7. Wsparcie migrantów w szczególności kobiet i dzieci w zakresie aktywizacji społecznej oraz przygotowania odpowiednich warunków do życia i zatrudnienia	TAK	NIE	NIE
(viii) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie	1. Wsparcie migrantów w szczególności kobiet i dzieci w zakresie aktywizacji społecznej oraz przygotowania odpowiednich warunków do życia i zatrudnienia	TAK	NIE	NIE
(ix) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług (...)	1. Kompleksowe wsparcie na rzecz poprawy dostępu do usług społecznych i zdrowotnych nad osobami starszymi oraz niesamodzielnymi, świadczone w lokalnej społeczności (...)	TAK	NIE	NIE
	2. Usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej obejmujące (...)	TAK	NIE	NIE
	3. Usługi w mieszkaniach chronionych i wspomaganych	TAK	NIE	NIE
	4. Usługi społeczne wspierające proces aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezdomnych (...)	TAK	NIE	NIE
	5. Koordynacja rozwoju obszaru włączenia społecznego, w tym w szczególności rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji (...)	TAK	NIE	NIE
	6. Wsparcie jednostek pomocy społecznej dla wdrożenia modelu CUS (...)	TAK	NIE	NIE

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
(x) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (...)	1. Działania na rzecz wspierania rodziny (profilaktyka wykluczenia ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży)	TAK	NIE	NIE
	2. Badania w zakresie szeroko rozumianej pomocy i integracji społecznej w regionie	TAK	NIE	NIE
(xi) przeciwdziałanie deprecjacji materialnej (...)	Działania na rzecz koordynacji wsparcia w zakresie przeciwdziałania deprecjacji materialnej	TAK	NIE	NIE
Cel polityki 5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych				
(i) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, (...) na obszarach miejskich	Konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów i ich zabezpieczenia oraz zakupem wyposażenia.	TAK	NIE	TAK
	Prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych i o znaczeniu historycznym oraz obiektów przynależnych do szlaków kulturowych (wraz z otoczeniem).	TAK	NIE	TAK
	Adaptacja budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym wraz z otoczeniem w celu nadania lub rozwinięcia ich funkcji kulturalnych lub turystycznych.	TAK	NIE	TAK
	Odbudowa, budowa, remont i wyposażenie obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z wyposażeniem oraz budowa lub remont towarzyszącej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów wokół obiektów dziedzictwa naturalnego.	TAK	NIE	TAK
	Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych wpisanych do ewidencji lub rejestru	TAK	NIE	TAK

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	<i>zabytków - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>			
	Budowa, rozbudowa (wraz z wyposażeniem) oraz rozwój i funkcjonowanie instytucji kultury.	TAK	NIE	TAK
	<i>Prezentacja zabytkowych oraz współczesnych kolekcji i zbiorów, w szczególności wystawy - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	TAK	NIE	TAK
	Wsparcie miejsc promocji kultury (wsparcie infrastruktury na cele organizacji wydarzeń kulturalnych, tj. festiwali, wystaw, wydawnictw itp.).	TAK	NIE	TAK
	Dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego.	TAK	NIE	TAK
	Projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa.	TAK	NIE	TAK
	Organizacja wydarzeń kulturalnych i artystycznych i interdyscyplinarnych.	TAK	NIE	TAK
	Budowa, rozbudowa, modernizacja (w tym przebudowa) i wyposażenie infrastruktury uzdrowiskowej i tworzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.	NIE	TAK	TAK
	Wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej.	NIE	TAK	TAK
	<i>Tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	<i>Budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu (np. zagospodarowanie turystyczne otoczenia, zbiorników i cieków wodnych) - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	<i>Adaptacja obiektów do pełnienia funkcji turystycznych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027</i>	NIE	TAK	TAK
	Projekty dotyczące tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (pieszych , konnych, narciarskich, wodnych, rowerowych) , w tym budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne i infrastruktura dla niepełnosprawnych) oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia	NIE	TAK	TAK
	<i>Tworzenie i marketing regionalnych i lokalnych marek oraz sieciowych produktów turystycznych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	Promocja dziedzictwa kulturowego i walorów środowiskowych regionu wraz z tworzeniem i promocją produktów tradycyjnych i regionalnych.	NIE	TAK	TAK
	Remont, przebudowa, rozbudowa , adaptacja, wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, obiektów (w tym zabytkowych) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych wraz z termomodernizacją budynków.	NIE	TAK	TAK
	Zagospodarowanie terenów i przestrzeni, w tym istniejących terenów zielonych, wraz z budową małej architektury, w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych.	NIE	TAK	TAK
	Budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej (m.in. drogowej, rowerowej i pieszej, sieci lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych lub telekomunikacyjnych) na obszarze	NIE	NIE	TAK

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych.			
	<i>Roboty budowlane, restauratorskie i konserwatorskie obiektów zabytkowych znajdujących się w rejestrze zabytków, w tym termomodernizacja, obiektów położonych w strefie ochrony konserwatorskiej - wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	<i>Roboty budowlane i inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego (monitoring, oświetlenie) typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	NIE	TAK
(ii) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, (...) na obszarach innych niż obszary miejskie	Konserwacja muzealiów, starodruków, archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych wraz z dostosowaniem pomieszczeń do właściwego przechowywania zbiorów i ich zabezpieczenia oraz zakupem wyposażenia.	TAK	NIE	TAK
	Prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych i o znaczeniu historycznym oraz obiektów przynależnych do szlaków kulturowych (wraz z otoczeniem).	TAK	NIE	TAK
	Adaptacja budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym wraz z otoczeniem w celu nadania lub rozwinięcia ich funkcji kulturalnych lub turystycznych.	TAK	NIE	TAK
	Odbudowa, budowa, remont i wyposażenie obiektów dziedzictwa naturalnego wraz z wyposażeniem oraz budowa lub remont towarzyszącej infrastruktury oraz zagospodarowanie terenów wokół obiektów dziedzictwa naturalnego.	TAK	NIE	TAK
	<i>Kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych wpisanych do ewidencji lub rejestru</i>	TAK	NIE	TAK

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	<i>zabytków - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>			
	<i>Ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	Budowa, rozbudowa (wraz z wyposażeniem) oraz rozwój i funkcjonowanie instytucji kultury.	TAK	NIE	TAK
	<i>Prezentacja zabytkowych oraz współczesnych kolekcji i zbiorów, w szczególności wystawy - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	TAK	NIE	TAK
	Wsparcie miejsc promocji kultury (wsparcie infrastruktury na cele organizacji wydarzeń kulturalnych, tj. festiwali, wystaw, wydawnictw itp.)	TAK	NIE	TAK
	Dokumentowanie, zachowanie i upowszechnianie dziedzictwa niematerialnego.	TAK	NIE	TAK
	Projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa.	TAK	NIE	TAK
	Organizacja wydarzeń kulturalnych i artystycznych i interdyscyplinarnych.	TAK	NIE	TAK
	Budowa, rozbudowa, modernizacja (w tym przebudowa) i wyposażenie infrastruktury uzdrowiskowej i tworzenie urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego.	NIE	TAK	TAK
	Wsparcie rozwoju centrów/punktów informacji kulturalnej oraz turystycznej.	NIE	TAK	TAK
	<i>Budowa i rozbudowa infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu (np. zagospodarowanie turystyczne otoczenia, zbiorników i cieków wodnych) - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK

Cel Polityki/ Cel szczegółowy	Główne typy projektów	Formy finansowania		
		Dotacje	Instrument finansowy	Pomoc zwrotna
	<i>Adaptacja obiektów do pełnienia funkcji turystycznych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	<i>Tworzenie, rozwój i udostępnianie oraz promocja parków kulturowych i szlaków kulturowych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	<i>Projekty dotyczące tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (pieszych, konnych, narciarskich, wodnych, rowerowych), w tym budowa, przebudowa i rozbudowa infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne i infrastruktura dla niepełnosprawnych) oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	<i>Tworzenie i marketing regionalnych i lokalnych marek oraz sieciowych produktów turystycznych - typ projektu po raz pierwszy planowany do realizacji w latach 2021-2027.</i>	NIE	TAK	TAK
	<i>Promocja dziedzictwa kulturowego i walorów środowiskowych regionu wraz z tworzeniem i promocją produktów tradycyjnych i regionalnych.</i>	TAK	TAK	NIE
Pomoc techniczna				

4. Wskaźniki produktu i rezultatu

Należy wybrać wskaźniki z załącznika do projektu rozporządzenia UE na lata 2021-2027.

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
Cel Polityki 1. Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej					
(i) Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji (...)	EFRR	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	euro
	EFRR	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w postaci dotacji	przedsiębiorstwa	MŚP wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa
	EFRR	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	MŚP wprowadzające innowacje marketingowe lub organizacyjne	przedsiębiorstwa
	EFRR	Start-upy objęte wsparciem	przedsiębiorstwa	MŚP wprowadzające innowacje wewnątrz przedsiębiorstwa	przedsiębiorstwa
	EFRR	Ośrodki badawcze uczestniczące we wspólnych projektach badawczych	szt.	Wnioski patentowe złożone do Europejskiego Urzędu Patentowego	szt.
	EFRR	Nominalna wartość sprzętu na potrzeby badań naukowych i innowacji	euro	Wnioski w zakresie znaków towarowych oraz wzorów i modeli	szt.
	EFRR	Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi	przedsiębiorstwa	MŚP wprowadzające innowacje produktowe, procesowe, marketingowe lub organizacyjne	przedsiębiorstwa
	EFRR	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem na rzecz innowacji	przedsiębiorstwa		
	EFRR	Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	FTE (liczba etatów/ rok)		
(ii) Czerpanie korzyści z cyfryzacji (...)	EFRR	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie na digitalizację produktów i usług	euro	Użytkownicy nowych publicznych usług i aplikacji cyfrowych	szt.
	EFRR	Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług i aplikacji cyfrowych	szt.	Przedsiębiorstwa osiągające wysoką intensywność cyfrową	przedsiębiorstwa
	EFRR	Usługi i produkty cyfrowe opracowywane dla przedsiębiorstw	szt.	Przedsiębiorstwa korzystające z publicznych usług cyfrowych	przedsiębiorstwa

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
	EFRR	Przedsiębiorstwa i instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie produktów, usług i aplikacji cyfrowych	szt.	Dodatkowi użytkownicy nowych produktów, usług i aplikacji cyfrowych opracowanych przez przedsiębiorstwa i instytucje publiczne	użytkownik/rok
(iii) Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP (...)	EFRR	Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw	przedsiębiorstwa	Liczba nowych przedsiębiorstw które przetrwały na rynku (przedsiębiorstwa)	przedsiębiorstwa
	EFRR	MŚP objęte wsparciem w celu generowania wzrostu i tworzenia miejsc pracy	przedsiębiorstwa	MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości jeden rok po jego utworzeniu	przedsiębiorstwa
	EFRR	MŚP wspierane w celu zwiększenia wzrostu i konkurencyjności	przedsiębiorstwa	Wspierane przedsiębiorstwa wysokiego wzrostu	przedsiębiorstwa
	EFRR			Przedsiębiorstwa utrzymujące się na rynku od 3 lat	przedsiębiorstwa
	EFRR			Przedsiębiorstwa o wyższym obrocie	przedsiębiorstwa
	EFRR			Wartość dodana na 1 pracownika we wspieranych MŚP	euro
	EFRR			Miejsca pracy utworzone we wspieranych MŚP	EPC
(iv) Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji (...)	EFRR	Podmioty uczestniczące w procesie przedsiębiorczego odkrywania	szt.	Uczestnicy programów przygotowania zawodowego wspieranych w MŚP	osoby
	EFRR	MŚP inwestujące w rozwój umiejętności	przedsiębiorstwa	Pracownicy MŚP kończący ustawiczne kształcenie i szkolenie zawodowe (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)	osoby
	EFRR	MŚP inwestujące w systemy zarządzania szkoleniami	przedsiębiorstwa	Pracownicy MŚP korzystający ze szkolenia w celu rozwoju umiejętności	osoby
	EFRR			Pracownicy MŚP kończący alternatywne	osoby

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
				szkolenie w zakresie usług opartych na wiedzy (KISA) (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)	
	EFRR			Pracownicy MŚP kończący formalne szkolenie w zakresie rozwoju umiejętności (KISA) (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)*	osoby
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetyki, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, przystosowania się do zmiany klimatu oraz zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem					
(i) Promowanie działań na rzecz efektywności energetycznej	EFRR	RCO 18 – Gospodarstwa domowe otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej budynku lub mieszkania	liczba gospodarstw domowych	RCR 26 – Roczne zużycie energii końcowej (w tym: w budynkach mieszkalnych, w prywatnych budynkach niemieszkalnych, w publicznych budynkach niemieszkalnych)	kWh/rok
	EFRR	RCO 19 – Budynki publiczne otrzymujące wsparcie na poprawę charakterystyki energetycznej	liczba budynków	RCR 27 – Gospodarstwa domowe, które dokonały poprawy charakterystyki energetycznej budynku lub mieszkania	liczba gospodarstw domowych
	EFRR	RCO 20 – Nowo wybudowane lub zmodernizowane linie systemu ciepłowniczego	km	RCR 28 – Budynki o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (w tym: mieszkalne, prywatne niemieszkalne, publiczne niemieszkalne)	liczba budynków
	EFRR	-	-	RCR 29 – Szacowana emisja gazów cieplarnianych	ekwiwalent ton CO ₂ /rok
(ii) Promowanie OZE	EFRR	CCO 07 – Dodatkowe zdolności wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych	MW	CCR 06 – Ilość dodatkowo wytworzonej energii ze źródeł odnawialnych	MWh
	EFRR	RCO 22 – Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii cieplnej)	MW	RCR 31 – Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energia elektryczna, energia cieplna)	MWh

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
(iii) Rozwój inteligentnych systemów i sieci energetycznych (...)	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
(iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu (...)	EFRR	RCO 26 - Zielona infrastruktura wybudowana w celu adaptacji do zmiany klimatu	ha	CCR 08 - Dodatkowa ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed powodzią, pożarami lasów i innymi klęskami żywiołowymi związanymi z klimatem	osoby
(v) Wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej	EFRR	RCO 30 – Długość nowych lub zmodernizowanych linii wodociągowych dla gospodarstw domowych	km	CCR 09 – Dodatkowa ludność przyłączona do instalacji oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	osoby
		RCO 31 – Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych linii kanalizacyjnych	km	RCR 41 – Ludność przyłączona do zmodernizowanych instalacji wodociągowych	osoby
		-	-	RCR 42 – Ludność przyłączona do instalacji oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	osoby
(vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym	EFRR	CCO 11 – Zdolność nowo wybudowanych lub zmodernizowanych instalacji recyklingu odpadów	tona	CCR 10 – Dodatkowe odpady poddane recyklingowi	tona/rok
	EFRR	RCO 34 – Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów	tona	RCR 47 – Odpady poddane recyklingowi	tona/rok
(vii) Wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, (...)	EFRR	RCO 99 - Powierzchnia poza obszarami Natura 2000 objęta środkami ochrony i odtworzenia	ha	-	-

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
(viii) Promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej	EFRR	RCO 55 – Długość nowych linii tramwajowych i linii metra	km	RCR 62 – Roczna liczba pasażerów transportu publicznego	użytkownicy/rok
	EFRR	CCO 16 – Rozbudowa i modernizacja linii tramwajowych i linii metra	km	RCR 63 – Roczna liczba użytkowników nowych / zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra	użytkownicy/rok
	EFRR	RCO 56 – Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra	km	CCR 15 – Roczna liczba użytkowników korzystających z nowych i zmodernizowanych linii tramwajowych i linii metra	użytkownicy/rok
3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności i udoskonaleniu regionalnych połączeń teleinformatycznych					
(i) Udoskonalanie sieci połączeń cyfrowych					
(ii) Rozwój zrównoważonej, inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T (...)					
(iii) Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu (...)	EFRR	-	-	RCR 58 – Roczna liczba pasażerów na wspieranych liniach kolejowych	użytkownicy-km/rok
	EFRR	-	-	CCR 14 – Roczna liczba pasażerów korzystających z ulepszanego transportu kolejowego	użytkownicy-km/rok
	EFRR	RCO 44 - Długość nowych dróg objętych wsparciem	km	RCR55 – Użytkownicy nowo wybudowanych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg	Osoby - km/rok
	EFRR	RCO 46 - Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych	km	RCR 56 - Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej	Osoby - km/rok
	EFRR	RCO 58 – Infrastruktura przeznaczona specjalnie dla rowerów objęta wsparciem	km	RCR 64 - Roczna liczba użytkowników infrastruktury przeznaczonej specjalnie dla rowerów	Osoby -km-/rok
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym przez wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych					

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
(i) Poprawa skuteczności rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia (...)		n/d			
(ii) Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu (...)	EFRR	RCO 66 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki nad dziećmi (nowych lub zmodernizowanych)	szt.	RCR 70 – Roczna liczba dzieci korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki nad dziećmi	os.
	EFRR	RCO 67 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach kształcenia (nowych lub zmodernizowanych)	szt.	RCR 71 – Roczna liczba uczniów korzystających z objętych wsparciem ośrodków kształcenia	os.
(iii) Zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji (...)	EFRR	RCO 66 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki nad dziećmi (nowych lub zmodernizowanych)	szt.	RCR 70 – Roczna liczba dzieci korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki nad dziećmi	os.
	EFRR	RCO 70 – Liczba miejsc w objętych wsparciem obiektach infrastruktury socjalnej (innych niż budynki mieszkalne)	szt.	RCR 74 – Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki społecznej	os.
	EFRR	RCO 65 – Pojemność wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	szt.	RCR 68 – Wykorzystanie wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	os
(iv) Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej	EFRR	RCO 69 - Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki zdrowotnej	pacjenci/dzień	RCR 72 - Liczba osób mających dostęp do udoskonalonych usług opieki zdrowotnej	osoby
		CCO 20 - Liczba miejsc w nowych lub zmodernizowanych ośrodkach opieki zdrowotnej	pacjenci/dzień	RCR 73 - Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki zdrowotnej	Osoby/rok
				CCR 19 - Ludność mająca dostęp do udoskonalonych usług opieki zdrowotnej	osoby
EFS					
(i) poprawa dostępu do zatrudnienia (...)	EFRR	RCO 66 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki nad dziećmi (nowych lub zmodernizowanych)	szt.	RCR 70 – Roczna liczba dzieci korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki nad dziećmi	os.

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
	EFRR	RCO 70 – Liczba miejsc w objętych wsparciem obiektach infrastruktury socjalnej (innych niż budynki mieszkalne)	szt.	RCR 74 – Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki społecznej	os.
	EFRR	RCO 65 – Pojemność wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	szt.	RCR 68 – Wykorzystanie wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	os
	EFRR	RCO 66 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki nad dziećmi (nowych lub zmodernizowanych)	szt.	RCR 70 – Roczna liczba dzieci korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki nad dziećmi	os.
	EFRR	RCO 70 – Liczba miejsc w objętych wsparciem obiektach infrastruktury socjalnej (innych niż budynki mieszkalne)	szt.	RCR 74 – Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki społecznej	os.
	EFRR	RCO 65 – Pojemność wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	szt.	RCR 68 – Wykorzystanie wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	os
	EFRR	RCO 66 – Liczba miejsc w objętych wsparciem ośrodkach opieki nad dziećmi (nowych lub zmodernizowanych)	szt.	RCR 70 – Roczna liczba dzieci korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki nad dziećmi	os.
	EFRR	RCO 70 – Liczba miejsc w objętych wsparciem obiektach infrastruktury socjalnej (innych niż budynki mieszkalne)	szt.	RCR 74 – Roczna liczba osób korzystających z objętych wsparciem ośrodków opieki społecznej	os.
	EFRR	RCO 65 – Pojemność wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	szt.	RCR 68 – Wykorzystanie wyremontowanych budynków mieszkalnych – innych	os
(ii) modernizacja instytucji i służb rynków pracy (...)		n/d			
(iii) wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy (...)	EFS+	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych	os.	Liczba osób poszukujących pracy po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	os.	Liczba osób biorących udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób biernych zawodowo	os.	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	os.

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
	EFS+	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek	os.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, sześć miesięcy po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy sześć miesięcy po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
(iii bis) promowanie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian (...)		n/d			
(iv) poprawa jakości, efektywności i przydatności na rynku pracy systemów kształcenia i (...)		n/d			
(v) wspieranie dostępności i możliwości ukończenia dobrej jakości kształcenia i szkolenia, (...)	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.	Liczba osób biorących udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób z wykształceniem średnim I stopnia lub niższym (ISCED 0-2)	os.		
	EFS+	Liczba osób z wykształceniem na poziomie ponadgimnazjalnym (ISCED 3) lub	os.		

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
		policealnym (ISCED 4)			
	EFS+	Liczba osób z wykształceniem wyższym (ISCED 5-8)	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
(vi) wspieranie uczenia się przez całe życie (...)	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.	Liczba osób biorących udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.	Liczba osób uzyskujących kwalifikacje po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób z wykształceniem średnim I stopnia lub niższym (ISCED 0-2)	os.		
	EFS+	Liczba osób z wykształceniem na poziomie ponadgimnazjalnym (ISCED 3) lub policealnym (ISCED 4)	os.		
	EFS+	Liczba osób z wykształceniem wyższym (ISCED 5-8)	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
(vii) wspieranie aktywnego włączenia społecznego (...)	EFS+	Liczba osób biernych zawodowo	os.	Liczba osób biorących udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek	os.		
	EFS+	Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym	os.		
	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
(viii) wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i społeczności marginalizowanych, takich jak Romowie	EFS+	Liczba osób biernych zawodowo	os.	Liczba osób biorących udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek	os.		
	EFS+	Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym	os.		
	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
	EFS+	Liczba obywateli państw trzecich	os.		
(ix) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług (...)	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
(x) wspieranie integracji	EFS+	Liczba osób biernych zawodowo	os.	Liczba osób biorących udział w	os.

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (...)				kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	
	EFS+	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek	os.		
	EFS+	Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym	os.		
	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
(xi) przeciwdziałanie deprywacji materialnej (...)	EFS+	Liczba osób biernych zawodowo	os.	Liczba osób biorących udział w kształceniu lub szkoleniu po zakończeniu udziału w programie	os.
	EFS+	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek	os.		
	EFS+	Liczba osób bezdomnych lub dotkniętych wykluczeniem mieszkaniowym	os.		
	EFS+	Liczba osób poniżej 30 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób powyżej 54 lat	os.		
	EFS+	Liczba osób z niepełnosprawnościami	os.		
	EFS+	Liczba osób z obszarów wiejskich	os.		
Cel polityki 5. Europa bliżej obywateli dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych w ramach inicjatyw lokalnych					
(i) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, (...) na obszarach miejskich	EFRR	RCO 74 –Ludność objęta strategiami zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich	os.	RCR 76 – podmioty zaangażowane w opracowanie i realizację strategii rozwoju obszarów miejskich	szt.

Cel Polityki	Fundusz	Nazwa wskaźnika produktu	Jednostka miary	Nazwa wskaźnika rezultatu	Jednostka miary
	EFRR	RCO 75 – Zintegrowane strategie rozwoju obszarów miejskich	szt.	RCR 77 – turyści odwiedzający wspierane obiekty	os.
	EFRR	RCO 76 – Projekty współpracy	szt.	RCR 78 – użytkownicy korzystający z obiektów kulturalnych objętych wsparciem.	os.
	EFRR	RCO 77 – Pojemność objętych wsparciem obiektów kulturalnych i turystycznych.	os.		
(ii) Wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, (...) na obszarach innych niż obszary miejskie	EFRR	RCO 76 – Projekty współpracy,	szt.	RCR 77 – turyści odwiedzający wspierane obiekty,	os.
	EFRR	RCO 77 – Pojemność objętych wsparciem obiektów kulturalnych i turystycznych	os.	RCR 78 – użytkownicy korzystający z obiektów kulturalnych objętych wsparciem	os.
	EFRR	RCO 80 – Strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	szt.		
Pomoc techniczna					

5. Projekty pozakonkursowe

W kolumnie 2 należy wskazać planowane projekty pozakonkursowe dla każdego celu w formacie np. „CP1 (i)”. W kolumnie 3 „Nazwa projektu” należy podać nazwę projektu sformułowaną w taki sposób, aby można było, bez dodatkowego opisu, wywnioskować, co jest jego przedmiotem, lub krótko opisać jego zakres. Należy określić stan przygotowania projektu (np. faza koncepcyjna, przygotowanie dokumentacji), a także wskazać dokument, który uzasadnia potrzebę realizacji przedsięwzięcia, jako projektu pozakonkursowego. W kolumnie 8 należy wskazać (tak/nie) czy projekt zostanie objęty monitoringiem strategicznym zgodnie z art. 2 (4) projektu rozporządzenia ogólnego

na lata 2021-2027. Zgodnie z fiską KE przez operacje znaczeniu strategicznym należy rozumieć projekty, które wnoszą szczególny wkład w osiągnięcie celów programu i podlegają specjalnemu monitorowaniu oraz są w szczególności komunikowane.

W kolumnie 2 należy wskazać planowane projekty pozakonkursowe dla każdego celu w formacie np. „CP1 (i)”. W kolumnie 3 „Nazwa projektu” należy podać nazwę projektu sformułowaną w taki sposób, aby można było, bez dodatkowego opisu, wywnioskować, co jest jego przedmiotem, lub krótko opisać jego zakres. Należy określić stan przygotowania projektu (np. faza koncepcyjna, przygotowanie dokumentacji), a także wskazać dokument, który uzasadnia potrzebę realizacji przedsięwzięcia, jako projektu pozakonkursowego. W kolumnie 8 należy wskazać (tak/nie) czy projekt zostanie objęty monitoringiem strategicznym zgodnie z art. 2 (4) projektu rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027. Zgodnie z fiską KE przez operacje znaczeniu strategicznym należy rozumieć projekty, które wnoszą szczególny wkład w osiągnięcie celów programu i podlegają specjalnemu monitorowaniu oraz są w szczególności komunikowane.

L.p.	Cel Polityki i cel szczegółowy	Nazwa projektu	Szacowana wartość (EUR)	Beneficjent	Uzasadnienie dla projektu pozakonkursowego	Stan przygotowania projektu	Projekt o znaczeniu strategicznym w rozumieniu art. 2 (4) projektu rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027 (tak/nie)
1.	CP1	Instytut naukowy im. Jana Czochochalskiego	100 000 000,00 zł 25 000 000,00 euro	Samorząd Województwa	Projekt stworzenia ośrodka badawczego będącego uzupełnieniem luki, jaką jest brak instytutów badawczych - oddziały PAN w Regionie. Instytut naukowy, zajmujący się przede wszystkim wysokospecjalistycznymi badaniami molekularnymi. W portfolio – naukowcy współpracujący ze wszystkimi uczelniami w regionie (szeroki wachlarz badań). Laboratoria uniwersalne, dostosowane do	Koncepcja	

					szerekiego spectrum spraw. Zadania : badania molekularne (PIB), transfer innowacji, wdrożenia (w tym pomoc patentowa), wspieranie przedsiębiorczości, finansowanie (doradztwo), kadry dla innowacji.		
2.	CP1	Budowa Wojewódzkiego Systemu Ostrzegania o Zagrożeniach na bazie infrastruktury Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kompetencji Cyfrowych Conectio	25 000 000,00 zł 6 250 000,00 euro	KPCKC Conectio	Stworzenie systemu wczesnego ostrzegania i komunikacji w sytuacjach kryzysowych i do komunikacji pomiędzy użytkownikami systemu, odseparowanego od innych operatorów komercyjnych. Koncepcja zakłada, aby takim systemem objąć wszystkie urzędy do poziomu sołectwa. Komunikat o zagrożeniu, byłby przekazywany bezpośrednio do starostw, miast, gmin i sołtysów z zagrożonego terenu, a także mógłby pojawić się jako informacja za pośrednictwem ogólnodostępnych punktów PiAP KPCKC. Dodatkowo dołączenie do systemu odpowiednich służb ratunkowych pozwoli znacznie usprawnić działanie w zagrożonym regionie.	Koncepcja	
3.	CP1	„Kultura w zasięgu 3.0”	50 000 000,00 zł	Samorząd Województwa wraz z instytucjami	Propozycja jest kontynuacją działań realizowanych w perspektywach: 2007-2013	Projekt ma być gotowy do realizacji	

			12 500 000,00 euro	kultury	oraz 2014-2020 skupiającą się na działaniach zmierzających do uzyskania w pełni zdigitalizowanych zasobów dziedzictwa regionalnego, inwestycjach w infrastrukturę ok. 80 związanych z samorządem instytucji kultury celem przygotowania ich do cyfrowego kontaktu z klientem w dobie sieci 5G oraz inwestycjach w specjalistyczne systemy dziedziczone odpowiednie dla profilu działalności różnych typów jednostek kultury (np. elektroniczne wrzutnie na książki dla bibliotek).	w 2021 r.	
4.	CP1	Budowa kujawsko-pomorskiego systemu udostępniania elektronicznej dokumentacji medycznej - kolejny etap	65 000 000,00 zł 16 250 000,00 euro	Samorząd Województwa – Lider Projektu Szpitale/jednostki ochrony zdrowia z regionu - Partnerzy	Głównym celem nowego projektu jest utworzenie lub modernizacja systemów dziedzinowych, utworzenie elektronicznych usług publicznych udostępnionych on-line w zakresie e-Zdrowia oraz wsparcie szpitali i innych jednostek ochrony zdrowia w procesie informatyzacji (włączenie kolejnych jednostek służby zdrowia działających na terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego nie objętych etapem I). Projekt będzie obejmował	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					rozbudowę regionalnego repozytorium usług medycznych oraz modernizację systemów informatycznych i usług elektronicznych w jednostkach ochrony zdrowia.		
5.	CP1	Infostrada 3.0	80 000 000,00 zł 20 000 000,00 euro	Samorząd Województwa – Lider Projektu; Partnerzy: głównie jst	Projekt zakłada m.in.: kontynuację prac nad Systemem Informacji Przestrzennej; inwestycje w infrastrukturę szerokopasmowego internetu; podniesienie umiejętności (oraz świadomości) cyfrowych Lidera oraz Partnerów projektu; audyty wdrożonych systemów; stworzenie nowoczesnych stanowisk pracy.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	
6.	CP4	II etap projektu E-edukacja	100 000 000,00 zł 25 000 000,00 euro	Samorząd Województwa w partnerstwie	Kontynuacja projektu z perspektywy 2007-2013 polegałaby na rozszerzeniu Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej EDUPOLIS o szkoły ponadpodstawowe w Województwie Kujawsko-Pomorskim. Zakup e-zasobów, tablic interaktywnych, kontentu. Budowa sieci współpracy szkół i instytucji w tym zakresie. Wi-Fi w szkołach. Komplementarność	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					z projektami EFS: „W sieci – edukacja przyszłości” - rozwój Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej Edupolis oraz Nauka kodowania w Kujawsko-Pomorskiem.		
7.	CP2	Rozwój niskoemisyjnej komunikacji wojewódzkiej	150 000 000,00 zł 37 500 000,00 euro	Samorząd Województwa/ przewoźnicy w regionie	Zakup autobusów niskoemisyjnych dla potrzeb sieci komunikacyjnej w wojewódzkich przewozach pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej ujętych w „Planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego”. Do uwzględnienia założenia programu rządowego w zakresie komunikacji w regionach.	Do przygotowania specyfikacja dostawy	
8.	CP2	Rozwój transportu niskoemisyjnego w miastach wraz z utworzeniem wspólnego biletu regionalnego	500 000 000,00 zł 125 000 000,00 euro	Samorząd Województwa/ miasta posiadające transport publiczny (Bydgoszcz, Toruń, Włocławek, Grudziądz, Inowrocław, Brodnica)	Będzie to kontynuacja projektów z perspektywy 2014-2020, polegająca na rozbudowie transportu zbiorowego w największych miastach regionu poprzez: - rozbudowę lub modernizację linii tramwajowych, - budowę/przebudowę węzłów przesiadkowych, - budowę/wyznaczenie buspasów, - budowę park and ride, bike	Trwa identyfikacja projektów z 6 miast	

					and ride, - zakup niskoemisyjnego taboru. Elementem scalającym będzie system informacji pasażerskiej oraz utworzenie wspólnego biletu Regionalnego.		
9.	CP2	Budowanie świadomości społecznej oraz zachowanie różnorodności przyrodniczej i kulturowej Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	Tucholski Park Krajobrazowy, Wdecki Park Krajobrazowy, Samorząd Województwa	Celem projektu jest m.in.: 1) Inwentaryzacja, monitoring i działania ochronne dotyczące całych grup lub wybranych gatunków, siedlisk przyrodniczych, które uważane są za cenne i zagrożone w skali całej Europy 2) Park dendrologiczny – promowanie rodzimych gatunków roślin (TPK) 3) Działania związane z ograniczeniem występowania i nieumyślnego wprowadzania do środowiska gatunków obcych i inwazyjnych 5) Centrum Czynnej Ochrony Przyrody – ma za zadanie promować dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe Borów Tucholskich. 6) Zachowanie dziedzictwa kulturowego 1] Badania archeologiczne osadnictwa z okresu rzymskiego (WPK) Projekt jest praktycznym wdrożeniem programu UNESCO „Człowiek i biosfera”.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2021 r.	

10.	CP2	Restytucja jesiotra bałtyckiego (ostronosego) oraz ochrona gatunków zagrożonych wyginięciem troci i łososia	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	Polski Związek Wędkarski, Stowarzyszenie Producentów Ryb Jesiotrowatych	Kontynuacja projektu z perspektywy 2007-2013. Projekt restytucji jesiotra bałtyckiego (ostronosego) oraz ochrona gatunków zagrożonych wyginięciem troci i łososia polegał będzie m.in. na: 1. Budowie nowej wylęgarni, podchowalni i zadaszeniu istniejących basenów oraz budowie nowych basenów i zadaszeń; 2. Kontynuacji programu restytucji jesiotra na okres 7 lat oraz rozpoczęciu produkcji wylęgu i narybku troci oraz łososia na okres 7 lat w tym m.in.: zakup ikry, produkcja wylęgu i narybku.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	
11.	CP3	Przebudowa wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej Nr 254 Brzoza - Łabiszyn - Barcin - Mogilno - Wylatowo (odcinek Brzoza - Łabiszyn)	110 000 000,00 zł 27 500 000,00 euro	Samorząd Województwa	Przebudowa wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej nr 254 na odcinku 13,2 km w ramach kontynuacji realizacji „Kujawsko-pomorski plan spójności komunikacji drogowej i kolejowej”.	Tryb zaprojektuj i wybuduj – gotowość w 2021 r.	
12.	CP3	Przebudowa wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej Nr 254 Brzoza - Wylatowo (odcinek Barcin - Wylatowo)	255 000 000,00 zł 63 750 000,00 euro	Samorząd Województwa	Przebudowa wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej nr 254 na odcinku 31,4 km w ramach kontynuacji realizacji „Kujawsko-pomorski plan spójności komunikacji drogowej i kolejowej”.	Tryb zaprojektuj i wybuduj – gotowość w 2021 r.	

13.	CP3	Przebudowa wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej Nr 563 Rypin - Żuromin - Mława od km 2+475 do km 16+656	115 000 000,00 zł 46 000 000,00 zł	Samorząd Województwa	Przebudowa wraz z rozbudową drogi wojewódzkiej nr 563na odcinku 14,2 km w ramach kontynuacji realizacji „Kujawsko-pomorski plan spójności komunikacji drogowej i kolejowej”.	Tryb zaprojektuj i wybuduj – gotowość w 2021 r.	
14.	CP3	Zakup taboru kolejowego	78 000 000,00 zł 19 500 000,00 euro	Samorząd Województwa	Zakup taboru kolejowego	Do przygotowania specyfikacja dostawy	
15.	CP4	Centra Innowacyjnej Edukacji – mini Koperniki	28 000 000,00 zł 7 000 000,00 euro	Samorząd Województwa w partnerstwie	Przedsięwzięcie obejmuje utworzenie sieci ośrodków zajęć pozaszkolnych – Centrów Innowacyjnej Edukacji (dalej: CIE). CIE stanowiłyby drugi etap projektu Astrobaza Kopernik oraz pilotaż do realizacji zajęć z uczniami w laboratoriach przedmiotowych. Utworzenie CIE pozwoli na wyjście ucznia z układu klasowo-lekcyjnego na rzecz nauczania doświadczalnego, dotyczącego nauk ścisłych i rozwoju kompetencji kluczowych. Przedsięwzięcie to umożliwi kształtowanie i rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych w zakresie TIK, nauk matematyczno-przyrodniczych oraz postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					w zakresie kreatywności innowacyjności i pracy zespołowej. Ponadto realizowane będzie doradztwo edukacyjno-zawodowe.		
16.	CP4	Młyn Energii w Grudziądzu	30 000 000,00 zł 7 500 000,00 euro	Samorząd Województwa	Celem projektu jest utworzenie Środowiskowego Centrum Edukacji Doświadczalnej w Grudziądzu i stworzenie uczniowi oraz nauczycielowi środowiska swobodnego poruszania się w świecie nowoczesnych technologii, co będzie miało bezpośredni wpływ na wybór konkretnych ścieżek zawodowych przez uczniów. Przeprowadzanie interaktywnych doświadczeń z zakresu fizyki, chemii, biologii czy też wykonywanie obserwacji astronomicznych jest niezbędne do zainteresowania uczniów przedmiotami ścisłymi i wyławiania najbardziej utalentowanych w tej materii.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	
17.	CP4	Włocławski Campus Dydaktyczny	52 000 000,00 zł 13 000 000,00 euro	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku	Poprawa dostępu do wysokiej jakości usług w regionie kujawskim. Przebudowa bursy szkolnej na dom studencki, przebudowa budynku dydaktycznego, zagospodarowanie terenu kampusu, przekształcenie obecnego domu studenta na	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					potrzeby praktycznego kształcenia pielęgniarek.		
18.	CP4	Przebudowa, rozbudowa i remont budynku Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Toruniu przy ul. Św. Józefa 53-59.	240 000 000,00 zł 60 000 000,00 euro	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne/ Wojewódzki Szpital Zespolony	Przedmiotem planowanego zadania jest wybudowanie nowej infrastruktury szpitalnej na bazie istniejącego głównego budynku 550/580, w tym powstanie zakładu radioterapii.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	
19.	CP4	Modernizacja Bloku operacyjnego Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego - lokalizacja: Konstytucji 3-go Maja 40 (Szpital Dziecięcy)	30 000 000,00 zł 7 500 000,00 euro	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne/ Wojewódzki Szpital Zespolony	Projekt zakłada budowę/przebudowę bloku operacyjnego wraz z salami wyłudzeń oraz budowę pracowni rezonansu magnetycznego w Szpitalu Dziecięcym.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2021 r.	
20.	CP4	Rozbudowa i modernizacja Zespołu Głównego Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka w Bydgoszczy w zakresie działalności podstawowej: diagnostyki i leczenia. Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka ul. dr I. Romanowskiej 2	150 000 000,00 zł 37 500 000,00 euro	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne/ Centrum Onkologii	Projekt zakłada rozbudowę obiektów Zespołu Głównego w celu stworzenia infrastruktury niezbędnej dla rozwoju wyspecjalistycznej diagnostyki i skojarzonego leczenia pacjentów z chorobą nowotworową, wobec radykalnego zwiększenia potrzeb społeczeństwa na usługi medyczne Centrum Onkologii w Bydgoszczy z regionu kujawsko-pomorskiego oraz terenu całego kraju.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

21.	CP4	Podniesienie jakości usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępu do usług medycznych w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki we Włocławku – Kontynuacja.	200 000 000,00 zł 50 000 000,00 euro	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne/ Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Włocławek	Projekt jest kontynuacją projektu już realizowanego, w którym zakładano podniesienie jakości świadczonych usług zdrowotnych oraz zwiększenie dostępności do usług medycznych ze szczególnym uwzględnieniem wszelkich rozwiązań architektonicznych nakierowanych na stworzenie Szpitala bezpiecznego, przyjaznego pacjentowi, w szczególności pacjentowi starszemu, niesamodzielnemu i niepełnosprawnemu oraz zakup sprzętu medycznego umożliwiającego stosowanie najnowszych technologii diagnostycznych i terapeutycznych.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2021 r.	
22.	CP4	Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Edukacji Zdrowotnej wraz z Zakładem Opiekuńczo-Leczniczym i Domem Seniora. Kujawsko – Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy ul. Meysnera 9	102 000 000,00 zł 25 500 000,00 euro	Kujawsko-Pomorskie Inwestycje Medyczne/ Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii	Jednym z Głównych założeń realizacji projektu jest: przeniesienie Oddziału Leczenia Gruźlicy na ul. Seminaryjną 1. Następnie zaplanowano adaptację i rozbudowę istniejących budynków – Utworzenie Centrum Rehabilitacji i Edukacji Zdrowotnej. Wybudowanie oddzielnego pawilonu: Oddział paliatywny, Zakład Opiekuńczo – Leczniczy. Dom Seniora,	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					opieka dzienna dla seniorów.		
CP4 EFS							
23.	CP4	Fundusz Stypendialny (EFS)	100 000 000,00 zł 25 000 000,00 euro	Samorząd Województwa	Kontynuacja projektów z perspektywy 2014-2020. Celem projektów jest indywidualizacja procesu nauczania poprzez wsparcie stypendialne: 1) uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe oraz 2) uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (podstawowych i średnich) w zakresie nauk ścisłych i humanistycznych, z terenu Województwa Kujawsko-Pomorskiego.	Projekty cykliczne, kilkuletnie	
24.	CP4	„W sieci – edukacja przyszłości” - rozwój Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej Edupolis (EFS)	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	Samorząd Województwa	Propozycja jest kontynuacją działań realizowanych w latach 2007-2013. W ramach działań projektowych planuje się m.in. podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji nauczycieli z obszaru kompetencji cyfrowych; stworzyć pilotażowy model funkcjonowania szkół oparty na e-zasobach i e-materiałach wykorzystywanych w ramach zajęć z zakresu kodowania, programowania, dostępnych na platformie edukacyjnej EDUPOLIS. W ramach projektu	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					zaplanowane zostanie przygotowanie i zakupienie ww. e-zasobów dla szkół podstawowych (klasy 7-8), które zostaną udostępnione na platformie. Pozwoli to na dostosowanie narzędzia do aktualnej struktury szkoły podstawowej, która powstała w ramach nowej reformy oświatowej. Komplementarność z projektem EFRR: II etap projektu E-edukacja oraz EFS: Nauka kodowania w Kujawsko-Pomorskiem.		
25.	CP4	Nauka kodowania w Kujawsko-Pomorskiem	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	Samorząd Województwa	Celem projektu będzie podniesienie kompetencji cyfrowych 1000 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, rozwinięcie u nauczycieli klas 1-3 kompetencji cyfrowych, wyposażenie nauczycieli w wiedzę i umiejętności niezbędne do prowadzenia zajęć z podstaw nauki programowania, wyposażenie nauczycieli w zasoby i środki dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć (np. scenariusze, dostosowane programy komputerowe, tablety, gry edukacyjne), rozwijanie u nauczycieli kreatywności i innowacyjności, a także zainteresowanie	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2022 r.	

					uczniów informatyką i programowaniem. Komplementarność z projektem EFRR: II etap projektu E-edukacja oraz EFS: „W sieci – edukacja przyszłości” - rozwój Kujawsko-Pomorskiej Platformy Edukacyjnej Edupolis.		
26.	CP4	Projekt językowy i ICT (EFS)	30 000 000,00 zł 7 500 000,00 euro	Samorząd Województwa	Kontynuacja projektów z perspektywy 2014-2020. Celem jest podniesienie kwalifikacji z zakresu języków obcych i ICT osób dorosłych (18-65 lat) z województwa kujawsko-pomorskiego poprzez udzielenie wsparcia w postaci szkoleń językowych i ICT, aby zwiększyć kompetencje osób dorosłych należących do grup defaworyzowanych na rynku pracy.	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2023 r.	
27.	CP4	Certyfikowane Szkolenia Zawodowe (rozszerzenie projektu) (EFS)	150 000 000,00 zł 37 500 000,00 euro	Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Partnerstwie z JST z regionu	Cel: Przygotowanie mieszkańców woj. kujawsko-pomorskiego do oczekiwań rynku pracy. Zakres wsparcia: Dofinansowane szkolenia z zakresu: (1) kompetencje komputerowe, (2) kwalifikacje zawodowe. Narzędzia wsparcia: szkolenia dedykowane/bony dla mieszkańców Grupa docelowa: osoby w wieku 18-65, preferencje dla	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2021 r.	

					osób, które podejmują kształcenie w zawodach poszukiwanych na rynku pracy. Rezultat: 15 000 mieszkańców objętych wsparciem		
28.	CP4	Rozwój usług teleopiekuńczych i telemedycznych (EFS)	20 000 000,00 zł 5 000 000,00 euro	ROPS	Celem projektu jest zwiększenie dostępu do różnorodnych form pomocy dla niesamodzielnych mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego a także rozwój wsparcia dla opiekunów faktycznych. W/w wsparcie świadczone będzie m.in. w ramach pomocy sąsiedzkiej dla osób niesamodzielnych, polityki wytchnieniowej dla opiekunów faktycznych, usług teleopiekuńczych oraz telemedycznych.	Tworzenie koncepcji	
29.	CP4	Efektywna i skuteczna pomoc społeczna w województwie kujawsko-pomorskim - działania skierowane dla pracowników podmiotów polityk sektorowych	12 000 000,00 zł 3 000 000,00 euro	ROPS	Kompleksowe działania mające na celu przygotowanie wykwalifikowanej kadry pomocy społecznej gotowej do świadczenia specjalistycznej, ukierunkowanej i komplementarnej pomocy różnym osobom oraz grupom dotkniętym problemami, a także wzmocnienie skuteczności działań innych instytucji działających na rzecz osób wykluczonych społecznie w regionie- przedstawicieli pozostałych polityk sektorowych (m.in. policja,	Tworzenie koncepcji	

					szkolnictwo, służba zdrowia, sądownictwo). Ponadto projekt przysłuży się wzmocnieniu dialogu i współpracy między różnymi instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze integracji społecznej i zawodowej poprzez implementację innowacyjnych rozwiązań.		
30.	CP4	Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej w województwie kujawsko-pomorskim, w tym placówek wsparcia dziennego	28 000 000,00 zł 7 000 000,00 euro	ROPS	Projekt polegający na zwiększeniu dostępu do usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej poprzez zapewnienie kompleksowego, zindywidualizowanego wsparcia, w tym w postaci dofinansowania funkcjonowania placówek wsparcia dziennego. Wieloaspektowe wsparcie będzie miało na celu z jednej strony wzmocnienie rodziny, służące zmniejszeniu liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej, z drugiej strony podnoszenie standardów rodzinnej opieki zastępczej w odniesieniu do wszystkich jej uczestników. Ponadto proponuje się skierowanie wsparcia również do otoczenia w celu przełamania stereotypów dotyczących pieczy zastępczej oraz zwiększania	Tworzenie koncepcji	

					świadomości społecznej w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną.		
31.	CP4	Koordinacja rozwoju ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	ROPS	Celem projektu jest rozwój potencjału sektora ekonomii społecznej w województwie kujawsko-pomorskim poprzez zwiększenie skuteczności i intensywności działań koordynujących. Wszystkie zaplanowane w projekcie działania przyczynią się do wzrostu roli ekonomii społecznej na poziomie województwa, zwiększenie jej udziału w rozwoju społeczno-gospodarczym, w tym aktywizacji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz do realizacji „Kujawsko-Pomorskiego Programu na Rzecz Ekonomii Społecznej” (KPPRES).	Tworzenie koncepcji	
32.	CP4	Koordinacja usług społecznych w województwie kujawsko-pomorskim	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	ROPS	Projekt polegający na koordynacji działań w zakresie informowania o dostępności usług zdrowotnych i społecznych w województwie kujawsko-pomorskim.	Tworzenie koncepcji	
33.	CP4	Wspieranie aktywizacji osób opiekujących się dziećmi do lat 3	30 000 000,00 zł 7 500 000,00 euro	ROPS	Sfinansowanie kosztów usług bieżącej opieki nad dziećmi poprzez pokrycie kosztów opłat za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u	Tworzenie koncepcji	

					dziennego opiekuna ponoszonych przez opiekunów dzieci lub pokrycie kosztów wynagrodzenia niani ponoszonych przez opiekunów dzieci do lat 3 (np. vouchery), aktywizacja zawodowa opiekunów dzieci do lat 3 (uzupełniająco).		
34.	CP4	Przeciwdziałanie deprivacji materialnej	10 000 000,00 zł 2 500 000,00 euro	ROPS	Koordinacja działań związanych z deprivacją materialną na poziomie regionalnym.	Tworzenie koncepcji	
35.	CP4	Koordinacja i realizacja wsparcia z zakresu ekonomii społecznej	80 000 000,00 zł 20 000 000,00 euro	ROPS/OWES	Kontynuacja działań z lat 2014-2020. Usługi wsparcia przedsiębiorczości społecznej: - animacja, inkubacja, wsparcie istniejących przedsiębiorstw społecznych, doradztwo, szkolenia, promocja PES/PS - wsparcie finansowe bezzwrotne dla przedsiębiorstw społecznych (dotacja, pomostowe): tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych oraz wsparcie istniejących przedsiębiorstw społecznych - finansowanie usług rozwojowych, obejmujących m.in. wsparcie doradczo-szkoleniowe dla kadry zarządzającej przedsiębiorstw społecznych wspomagające proces zmiany.	Tworzenie koncepcji	

					Wsparcie realizowane poprzez bon/vouchery, podejście popytowe.		
36.	CP4	Programy profilaktyczne (EFS)	100 000 000,00 zł 25 000 000,00 euro	Samorząd Województwa	Programy profilaktyki zdrowotnej w zakresie: chorób cywilizacyjnych, w tym otyłości; chorób zawodowych, wsparcia psychiatrycznego; chorób nowotworowych, w tym nowotworów płuc; programy profilaktyki dla kobiet; stomatologii, w tym inwestycja w tzw. dentobusy.	Gotowość do realizacji – 2022 r.	
37.	CP5	Rozbudowa Opery Nova w Bydgoszczy o IV krąg	90 000 000,00 zł 22 500 000,00 euro	Opera Nova w Bydgoszczy	Projekt zakłada wybudowanie na terenie przy Operze Nova w Bydgoszczy, położonym pomiędzy ulicami Focha, Karmelicką oraz nadbrzeżem Brdy, obiektu przeznaczonego na cele kulturalne i składającego się z tzw. IV kręgu oraz dwupoziomowego garażu podziemnego (na 300 samochodów). Idea budowy tego kręgu jest kontynuacją koncepcji urbanistyczno-architektonicznej przedstawionej przez prof. dr. inż. arch. Józefa Chmiela w konkursie architektonicznym na podstawie której wybudowano gmach Opery Nova. Celem projektu zakładającego	Przygotowywana jest dokumentacja - listopad 2019 r.	

					poprawę infrastruktury Opery, warunków jej działania, w tym warunków pracy zespołów artystycznych, zwiększenie komfortu obsługi widzów, jakości propozycji artystycznych, jest wzmocnienie konkurencyjności Bydgoszczy i regionu. Realizacja inwestycji przyczyni się do rozwoju działalności festiwalowej i wystawienniczej.		
38.	CP5	Rozbudowa i remont Filharmonii Pomorskiej im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy	150 000 000,00 zł 37 500 000,00 euro	Filharmonia pomorska im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy	Dzięki realizacji projektu, Filharmonia Pomorska w Bydgoszczy po gruntownej modernizacji stanie się nie tylko miejscem organizacji koncertów, ale także ponadregionalnym, innowacyjnym w skali kraju, centrum edukacji, stanowiącym ważny element integracji i adaptacji kulturowej regionu. W ramach planowanej rozbudowy i remontu Filharmonia Pomorska zakłada budowę nowej sali koncertowej na 350 miejsc, budowę nowego, zintegrowanego z budynkiem głównym, obiektu z zapleczem socjalnym oraz salami prób dla Orkiestry Symfonicznej i Orkiestry Kameralnej Capella Bydgostiensis, budowę parkingów podziemnych,	Projekt ma być gotowy do realizacji w 2021 r.	

					remont i przebudowę istniejącego, zabytkowego obiektu Filharmonii.		
39.	CP5	Wsparcie opieki nad zabytkami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2027	60 000 000,00 zł 15 000 000,00 euro	Samorząd Województwa – Lider oraz partnerzy z regionu	Wsparcie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych prowadzonych przy obiektach zabytkowych położonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Kontynuacja projektów realizowanych w perspektywie 2007-2013 i 2014-2020.	Projekt składany cyklicznie co roku	
40.	CP5	"Kujawsko-Pomorskie - rozwój poprzez kulturę" - 4 edycje	20 000 000,00 zł 5 000 000,00 euro	Samorząd Województwa – projekt partnerski	Celem realizacji projektu jest zwiększenie ilości oraz atrakcyjności imprez kulturalnych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Międzynarodowy wymiar imprezy oznacza większą skalę działania, a co za tym idzie większe zapotrzebowanie na różnorodne zasoby regionalne, takie jak m.in.: usługi hotelarsko-gastronomiczne, usługi logistyczno-transportowe, współpracę z regionalnymi mediami czy w końcu zatrudnienie większej ilości pracowników i/bądź wolontariuszy. Z drugiej strony możliwość organizacji imprez kulturalnych na większą,	Projekt składany cyklicznie co roku	

					międzynarodową skalę stworzy szerszą ofertę kulturalną i ułatwi dostęp do kultury jej odbiorcom. Wymienione powyżej działania dają z kolei potencjał do pobudzenia wzrostu gospodarczego, przyciągnięcia nowych przedsiębiorców czy inwestorów do regionu, ale przyczynią się także do rozwoju i promowania wspólnej kultury i tożsamości kulturowej, o której mówi Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego.		
41.	CP5	Uzdrowisko Ciechocinek S.A.	50 000 000,00 zł 12 500 000 euro	Uzdrowisko Ciechocinek S.A.	Projekty dotyczące rewitalizacji, adaptacji, modernizacji obiektów zabytkowych; wsparcie inwestycji w potencjały endogeniczne: rozbudowa i modernizacja Zabytkowej Warzelni Soli, inwestycje w Rozlewnię Wód Mineralnych, modernizacja sieci transportu wód leczniczych na terenie Sanatorium, modernizacja i adaptacja terenów zielonych.	Koncepcja	
42.	CP5	Miasto Ciechocinek	30 000 000,00 zł 7 500 000 euro	Miasto Ciechocinek w partnerstwie	Projekty dotyczące rozwoju działalności uzdrowiskowej w mieście.	Koncepcja	

6. Szczególne terytoria docelowe, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych

Należy wskazać możliwe konkretnie (zakres przestrzenny/granice przestrzenne) obszaru strategicznej interwencji w Programie (dla każdego OSI należy wypełnić oddzielny wiersz). Należy wskazać rodzaj przewidywanego mechanizmu wsparcia (np. ZIT, RLKS, inne strategie terytorialne), szacowaną wartość wsparcia dla danego OSI oraz główne obszary wsparcia (cele szczegółowe PS 2020+). W ostatniej kolumnie należy krótko opisać sposób, w jaki dany OSI będzie ujęty w programie (np. przewiduje się stworzenie specjalnych kryteriów wyboru projektów).

Obszar Strategicznej Interwencji	Obszar objęty OSI	Rodzaj mechanizmu wsparcia	Szacowana wartość (EUR)	Główne obszary wsparcia (cele szczegółowe PS 2020+)	Sposób ujęcia w Programie
Obszary zagrożone trwałą marginalizacją (OSI obligatoryjne)	Obszary wymienione poniżej w poszczególnych narzędziach terytorialnych				
Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (OSI obligatoryjne)	Miasta Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z obszarami powiązаныmi z nimi funkcjonalnie	Inne instrumenty terytorialne/Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	3,38 % RPO	<ul style="list-style-type: none"> wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich; wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego 	Konkursy dedykowane, systemy premiowania w konkursie. Tryb pozakonkursowy.

				<p>oraz bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie,</p> <ul style="list-style-type: none">• wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej,• wspieranie przechodzenia na gospodarkę w obiegu zamkniętym,• wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, zielonej infrastruktury w szczególności w środowisku miejskim oraz redukcja emisji i zanieczyszczeń,• promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej,• poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury,• zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne,• Zapewnienie równego dostępu do opieki	
--	--	--	--	--	--

				zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej,	
Śląsk (OSI fakultatywne)					
Wschodnia Polska (OSI fakultatywne)					
Inne (OSI fakultatywne)	Miasto Toruń i Bydgoszcz oraz obszar powiązany z nim funkcjonalnie	Zintegrowane inwestycje Terytorialne	8,76% RPO	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich; • wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie, • wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej, • wspieranie przechodzenia na gospodarkę w obiegu zamkniętym, • wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, zielonej infrastruktury w szczególności w środowisku miejskim oraz redukcja emisji i zanieczyszczeń, • promowanie zrównoważonej 	Konkursy dedykowane, systemy premiowania w konkursie. Tryb pozakonkursowy

				<p>multimodalnej mobilności miejskiej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury, • zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne, • Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, • Rozwój zrównoważonej inteligentnej, bezpiecznej i intermodalnej sieci TEN-T odpornej na zmianę klimatu, • Rozwój i poprawa zrównoważonej, inteligentnej i intermodalnej mobilności odpornej na zmianę klimatu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę 	
--	--	--	--	--	--

				<p>dostępu do sieci TEN-T i mobilności transgranicznej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii, • Zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne 	
	Obszary powiatowe	Inne instrumenty terytorialne	6,26% RPO	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich, • wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie, • promowanie środków na rzecz efektywności energetycznej, • wspieranie zrównoważonej gospodarki wodnej, • wzmocnienie ochrony przyrody i bioróżnorodności, zielonej infrastruktury w szczególności w środowisku 	Konkursy dedykowane, systemy premiowania w konkursie.

				<p>miejskim oraz redukcja emisji i zanieczyszczeń,</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury, • zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne, 	
	Obszary rewitalizacji w poszczególnych gminach	Programy rewitalizacji	1,5%	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich; 	Konkursy dedykowane, systemy premiowania w konkursie.
	Wybrane obszary na terytorium województwa kujawsko-pomorskiego – potencjały endogeniczne	Inne instrumenty terytorialne		<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich; • wspieranie zintegrowanego lokalnego rozwoju 	Konkursy dedykowane, systemy premiowania w konkursie. Projekty Pozakonkursowe

				społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego oraz bezpieczeństwa, w tym na obszarach wiejskich i przybrzeżnych na obszarach innych niż miejskie.	
	obszary wiejskie i miejskie	RLKS	2,5% RPO	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie; • wspieranie zintegrowanego rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, dziedzictwa kulturowego i bezpieczeństwa na obszarach miejskich; • promowanie działań na rzecz efektywności energetycznej; • promowanie odnawialnych źródeł energii; • poprawa dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i 	Dedykowane osie priorytetowe/ dedykowane konkursy/ wskazanie LGD, jako jednego z możliwych beneficjentów

				<p>uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury;</p> <ul style="list-style-type: none">• zwiększenie integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności, migrantów i grup w niekorzystnej sytuacji poprzez zintegrowane działania obejmujące mieszkalnictwo i usługi społeczne;• zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej poprzez rozwój infrastruktury, w tym podstawowej opieki zdrowotnej	
--	--	--	--	---	--

7. Wykorzystanie środków podlegających reużyciu z IF2007-2013 oraz 2014-2020

W przypadku braku możliwości wskazania konkretnej wysokości środków zwróconych należy podać szacunkową wartość (w PLN). W przypadku powierzenia kilku podmiotom zadania dalszego wykorzystania środków zwróconych w danym obszarze należy wykazać dane dla każdego podmiotu poprzez dodanie wierszy w kolumnie „Wykorzystanie środków podlegających reużyciu”.

L.p.	Obszar wsparcia	Wysokość środków zwróconych w ramach:		Wykorzystanie środków podlegających reużyciu		
		IF 2007-2013	IF 2014-2020	Podmiot wdrażający	Wysokość powierzonych środków	Rodzaj finansowego wsparcia (pożyczka, poręczenie, produkt kapitałowy, inne)
1.	<ul style="list-style-type: none"> – ponowne wykorzystanie środków w celu wsparcia rozwoju MŚP poprzez ułatwienie im dostępu do finansowania o charakterze zwrotnym, – zapewnienie wkładu krajowego uzupełniającego bezpośredni Wkład Finansowy ze środków EFRR w 	124.279.308,90 ¹	-	Podmiot pełniący rolę Funduszu Powierniczego tj. Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju sp. z o.o.	Szacowana wartość wkładu finansowego 184.295.781,09 zł ²	Struktura portfela Produktów Finansowych dotyczy dwóch typów instrumentów: dłużnych (pożyczka) oraz gwarancyjnych (poręczenie), przewiduje się, że struktura portfela

¹ Część środków pozostaje jeszcze zaangażowana u Ostatecznych Odbiorców i nie została zwrócona w ramach polityki wyjścia, stan na dzień 31.05.2019 r.

² Szacowana wartość Wkładu Finansowego

	ramach RPO WK-P na lata 2014-2020.					może obejmować również instrumenty kapitałowe.
2.	<ul style="list-style-type: none"> – wzmocnienie konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw – wdrażanie efektywnych energetycznie rozwiązań w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, mieszkalnictwie wielorodzinnym (np. przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, organy władzy, administracji rządowej, państwowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe). 	-	-	Na dzień 31.05.2019 r. nie podjęto decyzji co do podmiotu pełniącego rolę Funduszu Powierniczego. Planuje się utworzenie Regionalnego Banku Inwestycyjnego	Szacuje się zwrot w wysokości 892.762.818,04 zł	Planuje się, że struktura portfela Produktów Finansowych dotyczyć będzie dwóch typów instrumentów: dłużnych (pożyczka) oraz gwarancyjnych (poręczenie), przewiduje się również, że struktura portfela może obejmować również instrumenty kapitałowe. Nie wyklucza się również wykorzystania środków podlegających reużyciu na wsparcie dotacyjne.

Uwagi do dokumentu